

glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla-
mezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika,
reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica številka 6.

Razburilive novice.

Z velikanskimi naslovi so pretekle dni prinesli žerjavovski časopisi, pa tudi hrvaški in srbski, presenetljivo novico, da se je dr. Korošec pogodil s sedanjim ministrskim predsednikom, da se Slovenska ljudska stranka po volitvah popolnoma združi z radikalno stranko in da je SLS sklenila opustiti svoj avtonomistični, slovenski in »klerikalni« program.

To je bilo smeha po Ljubljani.

Pa vendar, nekaj pa mora biti na tem, so si mislili ljudje, če se toliko govori.

No, bomo pa povedali, kaj je na tem. Pojdimo lepo po vrsti.

Glavna naloga sedanjih volitev je, izriniti iz narodne skupščine, zlasti pa iz radikalne stranke vse korupcioniste, nato pa sestaviti močno vlado, katere prvi in bistveni namen bo državo postaviti na trdno in solidno gospodarsko podlago. Ta program se je sicer že začel nekoliko že izvajati pod zadnjo Uzunović-Koroščevo vlado, vendar je bilo v radikalni stranki še toliko korupcionistov, da je bilo nemogoče dalj časa korenito delati za preosnovo vsega državnega gospodarstva.

Sedanji ministrski predsednik je dobil nalogo, da izvrši volitve, pri katerih bodo korupcionisti leteli iz narodne skupščine, po volitvah pa ima nalog sestaviti močno vlado, katere prva in pglavna stvar bo trajno in korenito delati za gospodarsko ozdravitev naše države. Zakaj — enajsta ura bije. Slovenska ljudska stranka to poudarja že par let. Prav zato je bila poklicana v Uzunovičevo vlado, ker ima najboljši gospodarski program, ki ga je vlada odobrila in ga začela izvajati.

Sedanji ministrski predsednik Velja Vukičević že sedaj dela na to, da si pridobi močno večino, sestavljeno iz vseh resnih, poštenih in gospodarsko naprednih strank. In pri tem je samo ob sebi razumljivo, da se je obrnil v prvi vrsti na Slovensko ljudsko stranko, ki je dala prvi in

temeljni program za preureditev državnega gospodarstva ter je v Uzunović-Koroščevi vladi tudi v dejanju pokazala, da zna ne samo govoriti, temveč tudi delati. Da se Velja Vukičević ni obrnil na žerjavovsko in radičevsko stranko, je samo ob sebi umevno. Stranke, ki so obremenjene s korupcijo in ki kljub dolгим letom, ki so jih prebile v vladi, nimajo na gospodarskem polju nič drugega pokazati kot same neuspehe in gospodarsko propadanje, vendar ne morejo priti v poštev. To bi se reklo kozla spustiti v zelnik.

Slovenska ljudska stranka, ki je stranka dela in ki neprestano naglašja, da je treba v naši državi temeljite gospodarske obnove, bi naredila težko pogreško, ko bi se ne odzvala temu vabilu. Če hočemo, da se globoke gospodarske preosnove ne bodo vršile preko Slovenije ali celo proti njej, je dolžnost ljudske stranke, ki zastopa celo Slovenijo, da gre zraven in govori svojo besedo. Govorila bi svojo odločno besedo tudi v opoziciji, toda če jo more govoriti v vladi, potem je to tisočkrat boljše.

Zato se je Slovenska ljudska stranka odzvala vabilu Velje Vukičevića ter je pripravljena po volitvah stopiti v veliko gospodarsko vlado, ki jo bodo tvorili radikalni, Davidovičevi demokrati in Slovenska ljudska stranka.

Kaj pa avtonomija?

SLS obdrži svoj avtonomističen program ter ga bo skušala v vladi čim bolj izvesti, kakor ga je že v Uzunović-Koroščevi vladi precejšen del izvedla. Vsi pa vemo, da se tudi za avtonomijo da v vladi več doseči kot pa izven vlade. Toda od programa ne bomo žrtvovali niti pikice, ne od avtonomističnega, ne kulturnega in najmanj verskega. Kakor hitro bi se kaj takega zahtevalo od nas, pokažemo roge, kot smo jih lansko zimo tako odločno, da v Belgradu niti na misel ni več nikomur prišlo od nas kaj takega zahtevati. G. Uzu-

nović to prav dobro ve in g. Velja Vukičević se je v tem oziru od g. Uzunoviča nekaj naučil, če bi že preje ne znal.

Slovenska ljudska stranka ostane torej tudi nadalje samostojna z vsem svojim programom. In vprav zato, ker hoče ta program čim bolj izvesti, bo šla v vlado. Je pa program tak, da je za celo državo prav tako koristen in plodonosen kot za Slovenijo. To tudi radikalni in demokrati prav dobro vedo, zato so se pa obrnili na dr. Korošca, ne pa na dr. Žerjava, Puclja ali Radiča.

Sedaj vam je jasno, ne res?

Radovedni smo sedaj, koliko Slovencev bo pri teh volitvah še šlo za čisto brezpomembno žerjavovsko in radičevsko stranko.

Beseda. železničarjem

Demokrate žerjavovega kova dobro vedo, da so izgubili med delavnim ljudstvom vsako zaslombo, odkar so pošiljali nad delavstvo ljudi, ki so, kakor v Trbovljah, na zverinski način mučili in umorili nedolžnega delavca-rudarja. Celot med tistimi delavci, ki so pod vplivom svobodomiselnega časopisja, so prišli ob kredit, kaj šele med delavstvom, ki misli pošteno. Ta polomija, ki so jo doživeli, demokrate silno boli. Zato napenjajo vse sile, da bi si spet našli pot med delavske vrste. Sedaj poskušajo najti dostop do delavskih src na ta način, da hujskajo železničarje proti naši stranki. Mislijo si, da so železničarji pač dobri agitatorji in če bi ti šli za Žerjavovo stranko, bi se lahko demokratski voditelji znova smejali delavstvu, češ, da je sedlo na zelo preproste limanice.

S čim hujskajo proti SLS?

Železničarji so v zadnjem času močno prizadeti radi takimenovanih redukcij. To se pravi, država je precej železničarjev odpustila iz službe, mnogi drugi pa, posebno delavci na progi, delajo namesto 6 dni v tednu samo 4 dni. Tudi plače seveda do-

Pošljite naročnino!

be potem toliko manjše. Tudi delavci v raznih železniških delavnicah so zelo udarjeni, ker dobe sedaj manjše plače, kakor so jih dobili poprej.

Liberalci sedaj pravijo takole: ker so vsega našega na svetu krivi klerikalci, so krivi tudi te železniške bede. Pravijo naprej, da je to posledica proračuna, za proračun pa da so glasovali tudi poslanci SLS.

Kaj pravimo mi na to?

Proračun je znašal v naši državi v preteklem letu 13 milijard dinarjev. Tega država ni mogla več prenašati. Vse gospodarstvo je začelo propadati. Ko se je začel sestavljati v oktobru 1926 novi proračun za proračunsko leto 1927-28, je finančno ministrstvo pritiskalo, naj se na vseh koncih in krajih začne varčevati. Finančni minister je posebno dobro vedel, da imamo v naši državi mnogo preveč ljudi, ki so po raznih državnih službah. Mnogo pa je takih, ki so od države plačani, na sploh nič ne delajo. V Belgradu se norčujejo, da je vsak tretji človek plačan iz državne blagajne. Minister bi bil rad to odpravil in ukazal je črtati iz proračuna mnogo izdatkov za državne nastavitve. Črtali pa potem niso samo v Belgradu, ampak po vsej državi. Črtali niso samo tam, kjer je bilo potreba in kjer bi lahko še več, ampak so črtali tudi tam, kjer je bilo naravnost v škodo državi. Mi pač živimo v centralistični državi, ker so nam tako ustavo izglasovali naši demokrati in samostojenci. In v centralistični državi se vse dela po enem kopitu. Tako je prišlo do redukcij tudi pri železnici.

Naši poslanci so vstopili v vlado februarja meseca 1927. Proračun so dobili že tiskan v roke. Videli so velike napake, ki so v tem proračunu in gledali so na to, da bi se razne napake popravile. Nemogoče pa je bilo vse popraviti. Kako naj 3 ministri med 18 vse dosežejo? Nekateri vročkovneži pravijo, naj bi naši izstopili iz vlade, ko so videli, da za železničarje ne morejo tega doseči, kar bi radi. Toda potem bi ne dosegli tudi tistih stvari, ki so dobre za Slovenijo. Vsek pa ve, da je Slovenija profitirala milijone ravno, ko so bili naši poslanci v vladi.

In če bi izstopili iz vlade, kaj bi bilo potem? Proračun bi bil vseeno sprejet. Železničarji bi vseeno trpeli. Na drugih poljih pa bi SLS ne mogla doseči ničesar.

§ 44.

Gledali pa so naši poslanci pri tej stvari tudi naprej. Da bi vsaj kasneje lahko olajšali bodo železničarjem kljub proračunu, so zahtevali, da se je vstavil v finančni zakon poseben § 44. kateri daje ministru za promet možnost, da rviša na račun presežkov pri dohodkih državnih naprav dnevne plače delavcem pri železnici. Tako bi bilo v nekaj tednih po sprejemu proračuna tudi to popravljeno. Toda svobodni miselnostni časopisje in vsi demokrati krogi so delali na to, da bi izpeli ministri SLS iz vlade. Komaj je bil proračun izglasovan, se je to tudi zgodilo. Sedaj, ko ni naših v vladi, se seveda nihče več ne briga za železničarske plače. Namesto, da bi demokratje v Belgradu potem, ko so SLS

izpili iz vlade, za železničarje delali namesto naših, pa hujskajo v časopisju. Lagati in zavijati resnico, je seveda vse lažje, kakor pa resno delati.

Zagovorila izboljšanja.

Poslanec Jugoslovanskega kluba so na delu, da popravi trdote proračuna, ki so nastale radi nerodne sestave zlasti pri prometnem ministru. Kar niso mogli na že tiskanem proračunu spremeniti do 31. marca, bodo polagoma sedaj. Prva poročila o uspehih so že došla. Ministriški predsednik Vukičević je obljubil, da bo vse storil, da dobe železničarji nazaj vse pravice in vse plače. Vemo sicer, da gredo take stvari z jugoslovansko počasnostjo naprej, toda naši poslanci ne bodo odnehali. Ta čas ko demokrat hujška, naš poslanec dela.

Se en demokrati ožitek.

Med železničarji hujskajo dalje s tem, da je SLS vpeljala pri železničarjih z novim proračunom davek na ročno delo. Sedaj morajo tudi železničarji plačati 3,3% od svoje plače kot davek na ročno delo. S tem so zopet zadeti zlasti delavci na progi. Dobro je znano iz zadnjih let, da je bil davek na ročno vpeljan z dvanajstina mi z dne 31. marca 1925. Takrat je sedel v vladi dr. Žerjav. Kadar je nov davek vpeljan, je velikanska težava ta davek odpraviti. Ravno tako je težko braniti, da bi tak davek plačevali samo delavci po tovarnah, ne pa tudi delavci na železnici. Kljub naporom naših poslancev se ni posrečilo, da bi ubranili železničarje in druge delavce državnih podjetij pred tem davkom. Če bi izstopili iz vlade, tega davka ne bi preprečili. Z izstopom iz vlade in z glasovanjem proti proračunu ne bi nikomur ne koristili, mnogim pa bi škodovali. Razumljivo je, kaj bo pameten poslanec v takem slučaju naredil.

Hudo je, da danes mnogi železničarji trpe, še bolj hudo pa bi bilo, če bi nasledili demokrati hujskanjem in tako varali sami sebe. S tem bi pokazali, da nič ne mislijo. Slovenska ljudska stranka je železničarje vedno branila, ker ve, da je tudi ta stan važen in, ko je bil dr. Korošec železniški minister, so železničarji največ pridobili. Ko pride naša stranka spet do veljave, bodo njeni poslanci še nadalje vse storili, da se izboljšajo železničarske razmere. Pametnim možem med železničarji to pojasnilo zadostuje. Če bi bil kdo toliko nespameten, da bi hujskal iz same hudobije proti SLS, naj vsaj to ve, da se s kričanjem in hujskanjem še nikoli ni nikomur koristilo. Pomagati se da vsake mu stanu z delom.

Opozarjate se,

da pregledate Vaše zavarovanje, ako nimate morda svojih stvari previsoko zavarovanih, ker vam po določbah zavarovalnega zakona sme zavarovalnica v slučaju požarne škode izplačati le toliko odškodnine, kolikor je poslopje na dan požara vredno.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Napredni blok. Da bi kolikor močnejše zmago, ki jo bo priborilo slovensko kmetstvo in delavsko ljudstvo pri bližnjih državnozborskih volitvah, so hoteli stvoriti naši liberalci raznih barv takozvani »napredni blok. Samostojenci so bili pripravljeni pozabiti na vse liberalne bandne in druge sleparije in goljufije in pristati na vse, kar bi samostojni demokratje hoteli, le da bi bil Radič nosilec liste za mariborsko okrožje. Ker pa razen enega, vse tudi v mariborski oblasti vsi napredni mandati v zraku, so se pogajanja, ne radi gospodarskih vprašanj, temveč radi poslanskih stolčkov — razbila. Zdaj so si seveda »blokarji« v laseh in »Domovina« piše takole: »Radič bo izvoljen v Hrvatski in je njegovo nepotrebno kandidiranje v Sloveniji pravzaprav izzivanje. G. Radič vodi svojo samo hrvatsko politiko s stalnim povdaranjem svojega samohrvatsva in s popolnim nerazumevanjem slovenskih razmer in potreb slovenskega ljudstva.« »Kmetiki liste« pa piše: »Ugotavlja se, da SDS (žerjavci) ni voljna popraviti niti svojih načel, niti svoje dosedanje taktike, katera se je izkazala za slovenski narod kot pogubna.« Kaj pa pravi slovensko ljudstvo? Takole odgovarja žerjavcem in pucljevcem: »Kar si vi sedaj drug drugemu očitate, mi že davno vemo. Občutili smo in še čutimo vladine žerjavovski in pucljevske »dobrote« pri svojem gospodarstvu in na svojih žepih. Volivne krogljice naj vam dasta Radič in Pribežević, slovensko ljudstvo pa bo volilo edino le — Slovensko ljudsko stranko.

»Pri nas nihče ne preganja vere, trdi teden za tednom »Domovina«. Žerjavci naj kar lepo pregledajo svoje časopise in spoznali bodo, da so tekom let neštevilno krat zagrešili ne samo grde, ostudne in lažnive napade na Cerkev in duhovščino, temveč tudi zanikali mnoge verske resnice in se pregrešili z grdimi bogokletstvi in nemoralnostmi. Ali želite, da vam postrežemo z vašimi protiverskimi in proticerkvenimi grdobjami? —

Uspehi »napredne« fronte pri občinskih volitvah. Kakor znano, nastopajo vednoma povsod po deželi pri občinskih volitvah žerjavci in pucljenci skupno. Skoraj nikjer seveda ne proderejo, zanimivo pa je, da vse tiste odbornike, ki jih dobe na skupni listi, potem lepo proglašajo po časopisju samostojneži za svoje, žerjavci pa tudi za svoje. — V časopisih pucljevci kakor žerjavci ne natisnejo vseh izidov, ampak le one, kjer so vlovili kako odborniško mesto. Kakšno resnično »moč« ima liberalna fronta, kažejo n. pr. občinske volitve v višnjegorskem okraju. Od 24 občin je v 12 občinah dobila naša SLS vse odbornike. Od ostalih 12 občin tega okraja so nasprotniki (pucljevci, žerjavci) ohranili v svoji oblasti le še tri, v 9 občinah od zadnje imenovanih 12, pa ima naša stranka več kot dvetretjinsko večino odborniških mest. To je uradna resnica. Pucljevci in žerjavci vsega tega seveda ne povedo, ker se boje, da bi kmetje v onih občinah, kjer še ni bilo volitev, ne posnemali vrlih

možakov in fantov zavednega višnjegorskega okraja. — Zakrivajte resnico kolikor hočete, tepeni ste in bodeite, pa jel —

★

Napad na Centralno vinarno. »Kmetški list« očitno naša zadruga, da kupuje tudi dalmatinsko vino. Vsak gostilničar in tudi vsaka zadruga mora vendar poizkušati, da vstreza vsem svojim odjemalcem. Ogromno večino vinskih izdelkov pa pokupi Centralna zadruga od domačih vinogradnikov, zato je napad glasila samostojnežev grdobija prve vrste, v škodo vinogradniškim koristim in najmanj primerno sredstvo za reševanje radičevskih mandatov. Slovenski vinogradniki namreč prav dobro vedo, da niso pueljevci in žerjavovci ves čas svojega žalostnega vladnega sodelovanja napravili za slovenske vinogradnike niti toliko, kolikor je za nohtom črnega, dočim so naši poslanci, posebno bivši minister dr. Kulovec z odpravo carine na modro galico in drugimi olajšavami prihranili našim vinogradnikom samo v enem letu okrog 60 milijonov kron. —

★

Pismarji in farizeji. Samostojna gospoda se rada baha, da ima krščanski program in da ni proti veri in Cerkev. Dokazi, da slovenski radičevci govorijo in pišejo eno, delajo pa več ali manj skrito pravsem drugo so med drugim sledeči: 1. Slovenski radičevci se nočejo podvržeti cerkveni oblasti, to je jugoslovanskemu episkopatu, da izreče o njih stranki in njih črni pisju morda jno svojo besedo, čeprav jim ponujamo 100.000 nagrade. 2. So za uvedbo kancelparagrafa, proti kateremu protestira Cerkev. 3. Lažejo v 27. številki, »da so klerikalci (to je duhovniki), napravili iz hiše Gospodove barantaški hram, kjer ima velekapital najlepšo priložnost, da s pomočjo klerikalcev (to je duhovnikov) suši in mozga kmete in delavce«. 4. So začeli, ko so bili v vladi, že odpravljati verouk na nekaterih šolah. 5. So se v »Kmetškem listu« z dne 6. julija 1927 izjavili proti obveznim šolarskim sv. mašam. 6. So izjavili nedavno v svojem glasilu: »Če koga veseli, da hodi v cerkev, naj le hodi; kdor pa rajši v gostilni sedi ali doma leži, naj pa tudi napravi po svoje.« — 7. Neutemeljeno napadajo škofa in zgledne duhovnike, ki vrše svojo službo točno po predpisih cerkvenih predstojnikov. — Povedati bi se dalo v tem oziru še mnogo, mnogo. Naj zadostuje, saj že sama zgoraj navedena dejstva jasno kažejo, kje so nasledniki svetopisemskih pismarjev in farizejev — doma.

★

Besede in dejanja. »Kmetški list« nič več ne natisne običajne vsakotredenske nasmeške, »da bo dobila Slovenija avtonomijo že prihodnji teden« in sicer zato ne, ker smo polovico zakonodajalne samouprave po zaslugi naših poslancev, vzlic nesrečni pueljevski ustavi — že dosegli. — Ravnotako je smešilo do nedavnega glasilu samostojnežev prizadevanja naše stranke za železniško zvezo Slovenije z morjem. Toda glej, po zaslugi naših ministrov in poslancev se bo važna železniška proga gradila in je 3. tega meseca že začela tozadnevna komisija na licu mesta s pripravljaj-

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“
Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

nimi deli, kar sicer zavija, a vendar pod zgornjim naslovom priznava celo »Kmetški list«. — V zadnjih tednih dela glasilu samostojnežev z drugim § 82 silen ropot proti naši stranki, prav je dr. Korošec izrečno in slovesno izjavil, da je bil ta, za nekatere naše občine odljivi zakon, vnešen brez vednosti in seveda proti volji naših poslancev. Radovedni smo, kako se bo izmotal iz svoje hujskarije »Kmetški list« tistega, ne ravno oddaljenega dne, ko bo na zahtevo SLS § 82 — črtan. Bomo videli.

★

»Kot vse kaže se (klerikalci) po volitvah pripravljajo stopiti v vlado«, pripoveduje »Kmetški list«. Resnično, v vlado hočemo, da uspešno započeto delo v korist našega kmetškega naroda nadaljujemo. To naj si zapomnijo zlasti tisti, ki bodo nasledili ob volitvah obrekovanjem in lažem pueljevskih in žerjavovskih kričočev. Tudi mi smo prijatelji hrvatskega naroda, toda pаметen gospodar gleda najprej na svoje koristi in hoče biti gospodarsko neodvisen tudi od — brata. Zato pa: Kdor je za radičevsko pravno govorjenje, bo volil pueljeve, kdor pa je za resničen napredek slovenskega gospodarstva, bo pa vrgel svojo kroglico edino le v škrinjico Slovenske ljudske stranke, koje predstavitelj je zaslužni naš dr. Korošec. Druge poti za razumnega gospodarja in zavednega Slovenca in katoličana pri teh važnih volitvah — ni.

Volilno gibanje.

Najostrejši boj je sedaj v radikalni stranki, v kateri se ministrski predsednik Vukičević na vse kriplje prizadeva, da izrine pašičevce kot zastopnike korupcionistov od kandidatur. Boj je silno oster in se je v zadnjem času obrnil tako, kot se je pričakovalo: pašičevci bodo podlegli ter se večinoma umaknili iz političnega življenja, dasi imajo glavni odbor radikalne stranke popolnoma v svojih rokah. Toda vlada ne odneha. Bivši minister dr. Velizar Janković je že izjavil, da se umakne, dokler se spori v radikalni stranki ne poravnajo. Poravnali se bodo pa seveda tako, kakor bo Vukičeviću prav. — Tudi v Davidovičevi stranki ne gre vse gladko. Vršil se tiho trenje med pristaši

dr. Marinkoviča in Davidoviča. Prvi se trudi, da bi čim manj Davidovičevih prijateljev došlo do kandidatur.

Največ govorjenja po državi pa je povzročilo potovanje Velje Vukičevića v Slovenijo in na Bled. Vsi listi so ob tej priliki prinesli vesti o dogovoru med sedanjim ministrskim predsednikom in dr. Korošcem glede bodočega gospodarskega dela v državi. Vukičević se je v Ljubljani sestal z dr. Korošcem in na Bledu so časnikiarji obsuli Vukičevića z vprašanji, kaj je resnice na pogodbi z dr. Korošcem. Vukičević je stvar v bistvu potrdil, zraven pa izrečno povdaril, da se SLS s tem nikakor ni odrekla svojemu programu, pač pa bo po volitvah sodelovala pri ozdravljenju razmer v državi. Zagrebški »Obzor« ve povedati, da je dr. Korošec pri tej pogodbi dosegel velike koristi za Slovenijo in da je treba zanjo ker je važna obmejna postojanka, izjemnega stališča. Žerjavovci so vsled te pogodbe med Vukičevićem in dr. Korošcem tako poparjeni, da ne morejo do sape. Zakaj s tem je njihovo izrabljanje Slovenije za liberalne zasebne žepe in liberalno stranko končano. Dr. Žerjav je kljub svoji težki boleznii prišel na Bled ter se javil kralju v avdienco.

Za radičevce se nihče ne zmeni in je danes že gotovo, da bodo doživeli velik poraz pri volitvah. Radiča že davno več ne smatrajo za resnega, zato nanj nikdo ne računa. Samo slovenski radičevci mislijo, da Radičeva firma še kaj vleče in so ga postavili v mariborski oblasti za nosilca liste. Slovenci imamo v celi skupščini samo 26 poslancev in še te naj odstopamo — Hrvatom? Ali ste na glavo padli?

V cirkusu se je producirala dama z levi in občinstvo je kar strmelo nad njeno drznostjo. Končno je vzela med ustnice košček sladkorja ter poklicala največjega leva k sebi, nakar ji je ta z gobcem vzel sladkor iz ust. Tu se pa zadere neki gledalec: »To lahko napravi vsakdo.« Nevoljna se obrne dama v ono smer ter pravi: »Kaj, vi bi se drznili kaj takega storiti?« »Prav gotovo, in mogoče še bolje kot pa ta vaš lev,« je odvrnil možakar. »Kar položite si košček sladkorja v usta, in jaz vam ga s svojimi usti vzamem iz Vaših ust.«

be potem toliko manjše. Tudi delavci v raznih železniških delavnicah so zelo udarjeni, ker dobe sedaj manjše plače, kakor so jih dobili poprej.

Liberalci sedaj pravijo takole: ker so vsega hudega na svetu krivi klerikalci, so krivi tudi te železničarske bede. Pravijo naprej, da je to posledica proračuna, za proračun pa da so glasovali tudi poslanci SLS.

Kaj pravimo mi na to?

Proračun je znašal v naši državi v preteklem letu 13 milijard dinarjev. Tega država ni mogla več prenašati. Vse gospodarstvo je začelo propadati. Ko se je začel sestavljati v oktobru 1926 novi proračun za proračunsko leto 1927-28, je finančno ministrstvo pritiskalo, naj se na vseh koncih in krajih začne varčevati. Finančni minister je posebno dobro vedel, da imamo v naši državi mnogo preveč ljudi, ki so po raznih državnih službah. Mnogo pa je takih, ki so od države plačani, pa sploh nič ne delajo. V Belgradu se norčujejo, da je vsak tretji človek plačan iz državne blagajne. Minister bi bil rad to odpravil in ukazal je črtati iz proračuna mnogo izdatkov za državne nastavitve. Črtali pa potem niso samo v Belgradu, ampak po vsej državi. Črtali niso samo tam, kjer je bilo potreba in kjer bi lahko še več, ampak so črtali tudi tam, kjer je bilo naravnost v škodo državi. Mi pač živimo v centralistični državi, ker so nam tako ustavo izglasovali naši demokratje in samostojneži. In v centralistični državi se vse dela po enem kopitu. Tako je prišlo do redukcij tudi pri železnici.

Naši poslanci so vstopili v vladu februarja meseca 1927. Proračun so dobili že tiskan v roke. Videli so velike napake, ki so v tem proračunu in gledali so na to, da bi se razne napake popravile. Nemogoče pa je bilo vse popraviti. Kako naj 3 ministri med 18 vse dosežejo? Nekateri vročerkveži pravijo, naj bi naši izstopili iz vlade, ko so videli, da za železničarje ne morejo tega doseči, kar bi radi. Toda potem bi ne dosegli tudi tistih stvari, ki so dobre za Slovenijo. Vsek pa ve, da je Slovenija profitirala milijone ravno, ko so bili naši poslanci v vladi.

In če bi izstopili iz vlade, kaj bi bilo potem? Proračun bi bil vseeno sprejet. Železničarji bi vseeno trpeli. Na drugih poljih pa bi SLS ne mogla doseči ničesar.

§ 44.

Gledali pa so naši poslanci pri tej stvari tudi naprej. Da bi vsaj kasneje lahko olajšali bedo železničarjev kljub proračunu, so zahtevali, da se je vstavil v finančni zakon poseben § 44, kateri daje ministru za promet možnost, da zviša na račun presežkov pri dohodkih državnih naprav dnevne plače delavcem pri železnici. Tako bi bilo v nekaj tednih po sprejemu proračuna tudi to popravljeno. Toda svobodomiselnost časopisje in vsi demokrati krogi so delali na to, da bi izpadli ministri SLS iz vlade. Komaj je bil proračun izglasovan, se je to tudi zgodilo. Sedaj, ko ni naših v vladi, se seveda nihče več ne briga za železničarske plače. Namesto, da bi demokratje v Belgradu potem, ko so SLS

izrinili iz vlade, za železničarje delali namesto naših, pa hujskajo v časopisju. Lagati in zavijati resnico, je seveda vse lažje, kakor pa resno delati.

Zagotovila izboljšanja.

Poslanci Jugoslovanskega kluba so na delu, da popravijo trdote proračuna, ki so nastale radi nerodne sestave zlasti pri prometnem ministru. Kar niso mogli na že tiskanem proračunu spremeniti do 31. marca, bodo polagoma sedaj. Prva poročila o uspehih so že došla. Ministriški predsednik Vukičević je obljubil, da bo vse storil, da dobe železničarji nazaj vse pravice in vse plače. Vemo sicer, da gredo take stvari v jugoslovansko počasnostjo naprej, toda naši poslanci ne bodo odnehali. Ta čas ko demokrat hujska, naš poslanec dela.

Se en demokrati očitke.

Med železničarji hujskajo dalje s tem, da je SLS vpeljala pri železničarjih z novim proračunom davek na ročno delo. Sedaj morajo tudi železničarji plačati 3,3% od svoje plače kot davek na ročno delo. S tem so zopet zadeti zlasti delavci na progi. Dobro je znano iz zadnjih let, da je bil davek na ročno vpeljan z dvanajstina mi z dne 31. marca 1925. Takrat je sedel v vladi dr. Žerjav. Kadar je nov davek vpeljan, je velikanska težava ta davek odpraviti. Ravno tako je težko braniti, da bi tak davek plačevali samo delavci po tovarnah, ne pa tudi delavci na železnici. Kljub naporom naših poslancev se ni posrečilo, da bi ubranili železničarje in druge delavce državnih podjetij pred tem davkom. Če bi izstopili iz vlade, tega davka ne bi preprečili. Z izstopom iz vlade in z glasovanjem proti proračunu ne bi nikomur ne koristili, mnogim pa bi škodovali. Razumljivo je, kaj bo pameten poslanec v takem slučaju naredil.

Hudo je, da danes mnogi železničarji trpe, še bolj hudo pa bi bilo, če bi nasledili demokrati hujskačem in tako varali sami sebe. S tem bi pokazali, da nič ne mislijo. Slovenska ljudska stranka je železničarje vedno branila, ker ve, da je tudi ta stan važen in, ko je bil dr. Korošec železniški minister, so železničarji največ pridobili. Ko pride naša stranka spet do veljave, bodo njeni poslanci še nadalje vse storili, da se izboljšajo železničarske razmere. Pametnim možem med železničarji to pojasnilo zadostuje. Če bi bil kdo toliko nespamet, da bi hujskal iz same hudobije proti SLS, naj vsaj to ve, da se s kričanjem in hujskanjem še nikoli ni nikomur koristilo. Pomagati se da vsake mu stanu z delom.

Opozarjate se,

da pregledate Vaše zavarovanje, ako nimate morda svojih stvari previsoko zavarovanih, ker Vam po določbah zavarovalnega zakona sme zavarovalnica v slučaju požarne škode izplačati le toliko odškodnine, kolikor je poslopje na dan požara vredno.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Napredni« blok. Da bi kolikor močnejše zmanjšali zmago, ki jo bo priborilo slovensko kmetstvo in delavsko ljudstvo pri bližnjih državnoborskih volitvah, so hoteli stvoriti naši liberalci raznih barv takozvani »napredni« blok. Samostojneži so bili pripravljeni pozabiti na vse liberalne bančne in druge sleparije in goljufije in pristati na vse, kar bi samostojni demokratje hoteli, le da bi bil Radič nosilec liste za mariborsko okrožje. Ker pa razen enega, vse tudi v mariborski oblasti vsi napredni mandati v zraku, so se pogajanja, ne radi gospodarstvih vprašanj, temveč radi poslanskih stolčkov — razbila. Zdaj so si seveda »blokarji« v laseh in »Domovina« piše takole: »Radič bo izvoljen v Hrvatski in je njegovo nepotrebno kandidiranje v Sloveniji pravzaprav izzivanje. G. Radič vodi svojo samo hrvatsko politiko s stalnim povdarjanjem svojega samohrvatstva in s popolnim nerazumevanjem slovenskih razmer in potreb slovenskega ljudstva.« »Kmetaki list« pa piše: »Ugotavlja se, da SDS (žerjavovci) ni voljna popraviti niti svojih načel, niti svoje dosedanje taktike, katera se je izkazala za slovenski narod kot pogubna.« Kaj pa pravi slovensko ljudstvo? Takole odgovarja žerjavovcem in pucljevcem: »Kar si vi sedaj drug drugemu očitate, mi že davno vemo. Občutili smo in še čutimo vladine žerjavovske in pucljevske »dobrote« pri svojem gospodarstvu in na svojih žepih. Volivne kroglice naj vam dasta Radič in Pribečević, slovensko ljudstvo pa bo veljalo edino le — Slovensko ljudsko stranko.

»Pri nas nihče ne preganja vere«, trdi teden za tednom »Domovina«. Žerjavovci naj kar lepo pregledajo svoje časopise in spoznali bodo, da so tekom let neštevilokrat zagrešili ne samo grde, ostudne in lažnive napade na Cerkev in duhovščino, temveč tudi zanikali mnoge verske resnice in se pregrešili z grdimi bogokletstvi in nemoralnostmi. Ali želite, da vam postrežemo z vašimi protiverskimi in proticerkvenimi grdobijami? —

Uspehi »napredne« fronte pri občinskih volitvah. Kakor znano, nastopajo večnoma povsod po deželi pri občinskih volitvah žerjavovci in pucljevci skupno. Skoraj nikjer seveda ne proderejo, zanimivo pa je, da vse tiste odbornike, ki jih dobe na skupni listi, potem lepo proglašajo po časopisju samostojneži za svoje, žerjavovci pa tudi za svoje. — V časopisih pucljevci kakor žerjavovci ne natisnejo vseh izidov, ampak le one, kjer so vlovili kako odborniško mesto. Kakšno resnično »moč« ima liberalna fronta, kažejo n. pr. občinske volitve v višnjegorskem okraju. Od 24 občin je v 12 občinah dobila naša SLS vse odbornike. Od ostalih 12 občin tega okraja so nasprotniki (pucljevci, žerjavovci) ohranili v svoji oblasti le še tri, v 9 občinah od zadnje imenovanih 12, pa ima naša stranka več kot dvetretjinsko večino odborniških mest. To je uradna resnica. Pucljevci in žerjavovci vsega tega seveda ne povedo, ker se boje, da bi kmetje v onih občinah, kjer še ni bilo volitev, ne posnemali vrtilj

možakov in fantov zavednega višnjegorskega okraja. — Zakrivajte resnico kolikor hočete, tepeni ste in bodete, pa je! —

★

Napad na Centralno vinarno. »Kmetški list« očita naši zadrugi, da kupuje tudi dalmatinsko vino. Vsak gostilničar in tudi vsaka zadruga mora vendar poizkušati, da vstreže vsem svojim odjemalcem. Ogromno večino vinskih izdelkov pa kupi Centralna zadruga od domačih vinogradnikov, zato je napad glasila samostojnežev grdobija prve vrste, v škodo vinogradniškim koristim in najmanj primerne sredstvo za reševanje radičevskih mandatov. Slovenski vinogradniki namreč prav dobro vedo, da niso pucljevci in žerjavovci ves čas svojega žalostnega vladnega sodelovanja napravili za slovenske vinogradnike niti toliko, kolikor je za nohtov črnega, dočim so naši poslanci, posebno bivši minister dr. Kulovec z odpravo carine na modro galico in drugimi olajšavami prihranili našim vinogradnikom samo v enem letu okrog 60 milijonov kron. —

★

Pismarji in farizeji. Samostojna gospoda se rada baha, da ima krščanski program in da ni proti veri in Cerkvi. Dokazi, da slovenski radičevci govorijo in pišejo eno, delajo pa več ali manj skrito povsem drugo so med drugim sledeči: 1. Slovenski radičevci se nočejo podvreči cerkveni oblasti, to je jugoslovanskemu episkopatu, da izreče o njih stranki in njih pisju mero, dajno svojo besedo, čeprav jim ponujamo 100.000 nagrade. 2. So za uvedbo kancelparagrafa, proti kateremu protestira Cerkev. 3. Lažejo v 27. številki, da so klerikalei (to je duhovniki), napravili iz hiše Gospodove barantaški hram, kjer ima velekapital najlepšo priložnost, da s pomočjo klerikalcev (to je duhovnikov) suši in mozga kmete in delavce. 4. So začeli, ko so bili v vladi, že odpravljati verouk na nekaterih šolah. 5. So se v »Kmetškem listu« z dne 6. julija 1927 izjavili proti obveznim šolarskim sv. mašam. 6. So izjavili nedavno v svojem glasilu: »Če koga veseli, da hodi v cerkev, naj le hodi; kdor pa rajši v gostilni sedi ali doma leži, naj pa tudi napravi po svoje.« — 7. Neutemeljeno napadajo škofa in zgledne duhovnike, ki vrše svojo službo točno po predpisih cerkvenih predstojnikov. — Povedati bi se dalo v tem oziru še mnogo, mnogo. Naj zadostuje, saj že sama zgoraj navedena dejstva jasno kažejo, kje so nasledniki svetopisemskih pismarjev in farizejev — doma.

★

Besede in dejanja. »Kmetški list« nič več ne natisne običajne vsakotredenske nasmeške, »da bo dobila Slovenija avtonomijo že prihodnji teden« in sicer zato ne, ker smo polovico zakonodajalne samouprave po zaslugi naših poslancev, vzlic nesrečni pucljevski ustavi — že dosegli. — Ravnotako je smešilo do nedavnega glasilo samostojnežev prizadevanja naše stranke za železniško zvezo Slovenije z morjem. Toda glej, po zaslugi naših ministrov in poslancev se bo važna železniška proga gradila in je 3. tega meseca že začela tozadavna komisija na licu mesta s pripravljaj-

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „ŽENSKA HVALA“

Izprati s Schichtovim TERPENTINOVIM MILOM.

nimi deli, kar sicer zavija, a vendar pod zgornjim naslovom priznava celo »Kmetški list«. — V zadnjih tednih dela glasilo samostojnežev z 27. številki § 82 silen ropot proti naši stranki, prav je dr. Korošec izrečno in slovesno izjavil, da je bil ta, za nekatere naše občine predljudi zakon, vnešen brez vednosti in seveda proti volji naših poslancev. Radovedni smo, kako se bo izmotal iz svoje hujskarije »Kmetški list« tistega, ne ravno oddaljenega dne, ko bo na zahtevo SLS § 82 — črtan. Bomo videli.

★

»Kot vse kaže se (klerikalei) po volitvah pripravljajo stopiti v vladu«, pripoveduje »Kmetški list«. Resnično, v vladu hočemo, da uspešno započeto delo v korist našega kmetškega naroda nadaljujemo. To naj si zapomnijo zlasti tisti, ki bodo naselili ob volitvah obrekovanjem in lažem pucljevskih in žerjavovskih kričavev. Tudi mi smo prijatelji hrvatskega naroda, toda pameten gospodar gleda najprej na svoje koristi in hoče biti gospodarsko neodvisen tudi od — brata. Zato pa: Kdor je za radičevsko pravno govorjenje, bo volil pucljevce, kdor pa je za resničen napredek slovenskega gospodarstva, bo pa vrzel svojo kroglico edino le v škrinjico Slovenske ljudske stranke, koje predstavitelj je zaslužni naš dr. Korošec. Druge poti za razumnega gospodarja in zavednega Slovenca in katoličana pri teh važnih volitvah — ni.

Volilno gibanje.

Najostrejši boj je sedaj v radikalni stranki, v kateri se ministrski predsednik Vukičević na vse kriplje prizadeva, da izrine pašičevce kot zastopnike korupcionistov od kandidatur. Boj je silno oster in se je v zadnjem času obrnil tako, kot se je pričakovalo: pašičevci bodo podlegli ter se večinoma umaknili iz političnega življenja, dasi imajo glavni odbor radikalne stranke popolnoma v svojih rokah. Toda vlada ne odneha. Bivši minister dr. Velizar Janković je že izjavil, da se umakne, dokler se spori v radikalni stranki ne poravnajo. Poravnali se bodo pa seveda tako, kakor bo Vukičeviću prav. — Tudi v Davidovičevi stranki ne gre vse gladko. Vrši se tiho trenje med pristaši

dr. Marinkoviča in Davidoviča. Prvi se trudijo, da bi čim manj Davidovičevih prijateljev došlo do kandidatur.

Največ govorjenja po državi pa je povzročilo potovanje Velje Vukičevića v Slovenijo in na Bled. Vsi listi so ob tej priliki prinesli vesti o dogovoru med sedanjim ministrskim predsednikom in dr. Korošcem glede bodočega gospodarskega dela v državi. Vukičević se je v Ljubljani sestal z dr. Korošcem in na Bledu so časniki obsuli Vukičevića z vprašanji, kaj je resnice na pogodbi z dr. Korošcem. Vukičević je stvar v bistvu potrdil, zraven pa izrečno povdaril, da se SLS s tem nikakor ni odrekla svojemu programu, pač pa bo po volitvah sodelovala pri ozdravljenju razmer v državi. Zagrebški »Obzor« ve povedati, da je dr. Korošec pri tej pogodbi dosegel velike koristi za Slovenijo in da je treba zanjo ker je važna obmejna postojanka, izjemnega stališča. Žerjavovci so vsled te pogodbe med Vukičevićem in dr. Korošcem tako poparjeni, da ne morejo do sape. Zakaj s tem je njihovo izrabljanje Slovenije za liberalne zasebne žepe in liberalno stranko končano. Dr. Žerjav je kljub svoji težki bolezni prišel na Bled ter se javil kralju v avdienco.

Za radičevce se nihče ne zmeni in je danes že gotovo, da bodo doživeli velik poraz pri volitvah. Radiča že davno več ne smatrajo za resnega, zato nanj nikdo ne računa. Samo slovenski radičevci mislijo, da Radičeva firma še kaj vleče in so ga postavili v mariborski oblasti za nosilca liste. Slovenci imamo v celi skupščini samo 26 poslancev in še te naj odstopamo — Hrvatom? Ali ste na glavo padli?

V cirkusu se je producirala dama z levi in obinstvo je kar strmelo nad njeno drznostjo. Končno je vzela med ustnice košček sladkorja ter poklicala največjega leva k sebi, nakar ji je ta z gobcem vzel sladkor iz ust. Tu se pa zadere neki gledalec: »To lahko napravi vsakdo.« Nevoljna se obrne dama v ono smer ter pravi: »Kaj, vi bi se drznili kaj takega storiti?« »Prav gotovo, in mogoče še bolje kot pa ta vaš lev,« je odvrnil možakar. »Kar položite si košček sladkorja v usta, in jaz vam ga s svojimi usti vzamem iz Vaših ust.«

NOVICAR

Kljub večkratnemu opominu v »Domoljubu« in s prilaganjem položnic je še vedno nekaj naročnikov, ki še niso poslali naročnine za drugo polletje tekočega leta. Opozarjamo jih, naj nemudoma store svojo dolžnost in poravnajo naročnino vsaj za tri mesece, ako jim plačilo celega dolžnega zneska povzroča kake težave.

d Radi nepremagljivih ovir se je julijska številka »Novic« za 14 dni zapoznala ter bo izšla v zadnjem tednu tega meseca. P. n. naročnike prosimo radi te neprostovaljne zakasnitve oprosteno.

d Veselega dogodka pričakujejo v kraljevi družini.

d Gospode dopisnike prosimo, naj bodo kratki. Prav v zadnjem času se je radi občinskih volitev nabralo toliko dopisov, da bi napolnili z njimi celega Domoljuba. S tem pa svojim naročnikom gotovo ne bi ustregli. Samoobsebi je umevno, da moramo zato dopise primerno krajšati, odložiti ali — če niso vsaj kolikor toliko pomembni — zavreči. V tem oziru je treba umevanja in ozira na celoto, ne samo na eno samo župnijo.

d Odvadite se. Uredniki imamo neprijetno dolžnost, da moramo pri dopisih in naznanilih kar neprestano popravljati grdo slovniško napako, kakor n. pr.: predstava se začne ob 3. uri. To je povzeto po nemščini; um drei Uhr. Naše slovensko ljudstvo govori lepo: ob treh, ob desetih, ob enajstih, ob eni i. t. d. Ker je to glavni števec, ne pa vrstili, se za številko ne postavlja pika razen koncem stavka. Torej pišemo: shod se prične ob 4 popoldan, ne pa: ob 4. uri popoldan. Govorimo pa: ob štirih popoldan, ne pa: ob četrti uri — ali še grše — ob štiri uri popoldan. To v vednost in ravnanje.

d Orlovska prireditev na Dolenjskem bo dne 31. julija v Šmarju pri Ljubljani.

Ob 7 sprejem gostov, nato obhod; ob 10 sv. maša na to tabor. Po litanijah ob polštirih telovadba.

Ta prireditev bo največja izmed vseh orlovskih prireditev na Dolenjskem v letošnjem letu.

Naravnost škoda bi bila zamuditi edino priliko v celem letu.

d Konkurzi so se v prvi polovici letošnjega leta v primeri s prvo polovico lanskega leta povečali v Srbiji in Črni gori za 87 odstot., v Hrvaški in Slavoniji za 53 odstot., v Sloveniji in Dalmaciji gospodarsko propadanje ne hiti več v tisti meri navzdol kot po drugih pokrajinah naše države.

d Zamenjajte papirnati drobiž. Samo do 30. sept. je čas, da zamenjate papirnati drobiž za 25, 50 par in 1 dinar pri davčnih uradih. Po 30. sept. izgubi papir vso veljavo.

d Železnica Rogatec—Krapina. Prometno ministrstvo je razpisalo dela za novo železnico Rogatec—Krapina. Žerjavci so pisali o »Blaževem žegnu«, ko

smo svoj čas pisali, da so naši poslanci izposlovali, da se ta železnica začne graditi. Danes vidijo, da klerikalni Blažev žegen vendarle nekaj pomeni. Kaj bodo žerjavci šele rekli, ko bodo razpisana dela za železniško progo Kočevje—Sušak?

d Uspeh naših poslancev za železničarje. Prometno ministrstvo je iz lastnih rezervnih kreditov odredilo za izboljšanje stanja naših železniških uslužbencev po vsej državi 74 milijonov dinarjev. Od tega odpade tri milijone za delavce v kurilnicah v Sloveniji in 7 milijonov 400 tisoč dinarjev za urnine delavcem v mariborski delavnici in na progah. Ta kredit je bil odobren že 15. junija. Železniško ravnateljstvo v Ljubljani je o tem že obveščeno. Za Jugoslovanski klub je dobil tozadevno obvestilo posl. Zebot, ki je neprestano dregal za rešitev tega vprašanja.

d Komunističen župan je bil izvoljen v Zagorju. Ker pa nima v občinskem odboru večine, bo njegovo županovanje najbrže zelo kratko.

d Romanje na Sv. Višarje. To romanje se bo vršilo 14. in 15. avgusta 1927.

Medila ga bo Slovenska krščanska ženska zveza za svoje članice. Vabljeni so pa seveda tudi družinski člani udeleženk (starši, možje, bratje, otroci). Kar se tiče stroškov, je treba ločiti stroške za potovanje po jugoslovanskem ozemlju in stroške za potovanje po italijanskem ozemlju. Po jugoslovanskem ozemlju velja polovična vožnja in sicer le na progi Ljubljana—Planica; mogoče je, da se bo polovična vožnja dobila tudi iz drugih postaj, kar bo že pravočasno objavljeno. Polovična vožnja iz Ljubljane—Planica in nazaj stane 34 dinarjev. Za vožnjo po italijanskem ozemlju in za italijanski potni vizum je treba plačati pri prijavi 40 Din. — Prijave sprejema Prosvetna zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Ob prijavi mora vsaka oseba, ki se hoče romanja udeležiti, navesti svoje ime in priimek, stan, rojstno leto in stanovanje. Prijave se sprejemajo do 31. julija 1927.

d Praznik Karmelske M. B. V soboto, 16. julija na praznik Karmelske Matere božje bo v karmelski cerkvi na Selu pri Ljubljani ob pol 5 prva tih sv. maša. Ob 6 slovesna sv. maša. Nato več tihih sv. maš. Popoldne ob pol 4 pridiga in pete litanije. V petek in soboto popoldne je od pol 5 uo pol 7 izpostavljeno Najsvetejše. V petek bo med tem časom tudi prilika za sv. spoved. Pod navadnimi pogoji se ta praznik prejmejo v tej cerkvi popolni odpustki, kot o porcijunkoli.

d Staroznana Kranjska hranilnica v Ljubljani, ki je bila svoj čas nemška trdnjava, je na svojem zadnjem občnem zboru sklenila, da se razide. Znesek 2.850.000 Din se razdeli v dobrodelne namene, ostalo premoženje pa vse prevzame ljubljanska oblast ter bo na mestu Kranjske posojilnice osnovala svoj denarni hipotekarni zavod.

d Usmiljenke v Belgradu. Usmiljenke so kupile v Belgradu večjo parcelo, kjer bodo sezidale otroški vrtec in gospodinjstvo šola.

d Nastop štajerskih Orlov in Orlic v Celju preteklo nedeljo je bil kljub dvomljivemu vremenu prav lep. V sprevedu je nastopilo 464 Orlov in Orlic v kroju, na telovadišču pa 476. Telovadbi je prisostvovalo okrog 3000 gledavcev med njimi tudi mariborski veliki župan dr. Schaubtch.

d Otvoritev ekspoziture okr. glavarstva V Škofji Loki so v petek, 1. t. m., slovesno otvorili ekspozituro okr. glavarstva v Kranju. Za škofovsko okolico je to velika pridobitev, ker ne bo treba ljudem hoditi po uradnih opravkih v oddaljeni Kranj.

d Umrl je v Vuzenici na Štajerskem tamošnji nadžupnik in dekan, duh, svetnik Štefan Pivec. Na potu s podružne cerkve, kjer je maševal, ga je zadela kap. Star je bil 64 let. Naj blagi in plemeniti gospod počiva v miru!

d Umrl je 3. t. m. v Preserjah pri Mengšu ugledni posestnik in gostilničar g. Janez Sarec. Z njim je legel v prezgodnji grob mož globokega krščanskega prepričanja, zglednega življenja in vzoren družinski oče. Naj blagi mož počiva v miru, preostali družini pa naše iskreno sožalje.

d Tri železniške nesreče. 62 letna Marija Klembasova iz Zagorja je šla v nedeljo na Bled. Na povratku je na blejskem kolo-dvoru stopila v napačen vlak. Ko se je ta že pomikal, je pomoto opazila, hitro je skočila z vlaka, pa je tako nesrečno priletela na tračnice, da si je prebila lobanjo. Umrila je v ljubljanski bolnici še isti večer. — Med Hrastrnikom in Zidanim mostom je progovni čuvaj Franc Verhovec pregledoval progo. V temi pa ni opazil tovornega vlaka, ki ga je podrl ter ga tako razmesaril, da je takoj obležal mrtev. — 30 letna Frančiška Jakličeva na Jesenicah je nesla svojemu možu, železniškemu kurjaču, večerjo. V eni roki je držala cajnico, v drugi otroka. Nenadoma se prikaže vlak, žena vrže otroka od sebe, njo pa je vlak pahnil tako močno, da si je prebila lobanjo ter dobila močne notranje poškodbe. Prepeljali so jo v bolnico. Otroku se ni zgodilo nič.

d Žalostna smrt v tujini. Neki ameriškanski časnikar je s svojo ženo potoval okrog sveta. Prevozila sta že Kitajsko, Indijo, Perzijo in Turčijo. Prejšnji mesec sta bila v naši državi. Peljala sta se z avtomobilom. Pri Han Bileku pa se je nenadoma zlomil volan (krmilo), avto se je prevrnil ter pokopal pod sabo oba potnika, ki sta se oba ubila. Šofer pa je odnesel le neznatne praske.

d Smrtna nesreča. Od Sv. Lovrenca v Slov. goricah poročajo: Dne 5. t. m. je pela pri pogrebu Ane Crk Klara Ilesič žalostin-ko, a že par ur za tem je ležala sama na mrtvaškem odru. Nek otrok jo je prosil, naj mu nabere črešenj. Postrežljiva Klara se je podala na visoko drevo, a je padla tako nesrečno z višine, da je obležala pri priči mrtva.

d Smrtna avtomobilska nesreča. Zadnjo soboto se je nekdo iz Rogoške Slatine peljal z avtomobilom, pa mu je prišla pod voz neka ženska oseba. Sunek avtomobila

v žensko je bil tako silen, da jej je povzročil tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegla reva med prevozom v bolnico.

d Na severni steni Triglava se je zelo nevarno pobil 24 letni učitelj g. Deržaj iz Ljubljane.

d Gad ga je pičil. Dne 4. julija zjutraj je šel 18 letni posestnikov sin Drolc Gregor iz Špitaliča pri Motniku kositi seno, in sicer bosonog. Komaj je dobro prišel, je začutil bolečino na nogi in opazil gada, ki ga je ugriznil v nogo. Mladenič je takoj pustil delo in se odpravil k zdravniku na Vransko, kateri mu je nudil takojšnjo pomoč.

d Zopet smrtna žrtev Drave. V četrtek popoldne je zahtevala Drava v Mariboru zopet smrtno žrtev. Na pešeni sipini v Melju se je kopala deca, med njimi 14 letna Roza Novak. Deklica ni znala plavati, pa je zašla v deroč tok. Voda jo je izpodnesla ter nosila proti sredini. Na obupne klice so prihiteli ljudje, nekdo je celo pomolil deklci dolg drog, toda bila je preveč zmedena in izmučena ter se ga ni oprijela. Izginila je v valovih in ko so jo čez nekaj časa vendarle potegnili na suho, je bila že mrtva.

d Ne pozabi priti dne 31. julija v Šmarje na orlovsko prireditev ljubljanskega okrožja. To bo največja letošnja orlovska prireditev na Dolenjskem. Ne pozabi in gotovo pridi in prepričaj se sam.

d Avtomobil zgorel. V petek ob pol 7 zvečer se je vnel na cesti med Mednom in Št. Vidom velik tovorni avtomobil. Avtomobil je vozil iz glavne carinarnice v Ljubljani proti Kranju večjo množino prediva. Iz neznanih vzrokov se je predivo vnelo, nakar sta šofer in delavec, ki sta spremljala avtomobil, skočila doli ter si tako rešila življenje. Rešila sta tudi del prediva. Avto je zgorel ves. Med požarom, ki je trajal približno eno uro, je moralo več voz obstati na cesti, ker je bil promet zaprt. Škoda je krita z zavarovalnino.

d Težka avtomobilska nesreča. V ponedeljek 4. t. m. se je pripetila v Mariboru. Z Glavnega trga je zavil v Vetrinjsko ulico neki avtomobil, iz ulice ob Jurku je pa privozil na kolesu kmet iz Gornje Radgone Potočnik Franc. Kolesar, kateremu je bil živahni promet ravno po Vetrinjski ulici tuj, ni dovolj pazil in je priletel z vso silo v zgoraj omenjeni avtomobil. Kolesarja je vrglo na tla ter je onesveščen obledel. Poklicali so rešilni oddelek, ki je oddal pomilovanja vrednega Potočnika s prebito lobanjo v splošno bolnico.

d Težka avtomobilska nesreča. Avtomobil, ki vozi med Valjevom in Belgradom, je 8. t. m. med Dubokim in Baričem zavozil v prepad. Šofer, njegov pomočnik, dve ženski in en otrok so ostali mrtvi, trije poškodovani. Nesreča se je pripetila, ker se je pokvarila zavora.

d Požigalna tolpa v Poljanski dolini. V Poljanski dolini se pojavljajo požari, ki so preje naznanjeni z grozilnimi pismi neke zločinske družbe, ki se podpisuje: Musolini, Italijansko. V pismih pripovedujejo ti zločinci, da so dobro oboroženi in opremljeni s samovžigalnimi bombami. Brez dvoma ti zločinci več pišejo, kot je res, gotovo pa je, da vrše požige. Orož-

ništvo je pridno na delu, a najtežje je pač izslediti požigalca. Tu bi morala orožništvu priskočiti policija s svojimi detektivi.

d Dva požara. V slovenskem Kuželju pri Fari na Kočevskem je izbruhnil v četrtek, dne 30. junija, okoli 2 pop. požar, ki bi bil lahko usoden za vso vas, če bi zapihal veter. Toda ozračje je bilo mirno in tako so mogli pridni domači gasilci in gasilci iz Broda ter Fare požar omejiti. Toda kljub temu je pogorela posestniku Ivanu Schafarju hiša z dvema skednjema. — Preteklo nedeljo pa je okoli 1 ponoči izbruhnil požar v Mozeltu. Z velikim plamenom je do tal pogorel velik skedenj posestnika Franca Moharja iz Mozelta. K sreči je ponoči deževalo, tako da so mogli gasilci iz Mozelta, Reintala, Spod. Mozelta, iz Črnega potoka in Kočevja požar, ki je že objemal sosednje objekte, omejiti. Škoda cenijo na 20.000 Din.

d Gozdni požar. V petek, 1. t. m. je v graščinskem gozdu v Ortneku v takozvani »Zudi« izbruhnil gozdni požar, ki se je pri stalnem vetru kmalu razširil do starega gradu. Požrtvovalnemu delu požarnih bramb iz Ribnice, Sodražice, Velike Poljane, Zamotca, Sušij in Sv. Gregorja se je posrečilo do večera ogenj omejiti, a telo je še v nedeljo, tako da so morali dan in noč stražiti. Škoda je velika.

d Velikanski gozdni požari v Bosni. Vsled strašne suše, ki vlada zadnje dni v Bosni, so se v mnogih krajih pojavili gozdni požari, ki zavzemajo velikanski obseg. Med prebivalstvom vlada strašno razburjenje.

Poleg požarov so ponekod še druge elementarne nesreče. Strela je ubila več ljudi.

Vsled vetra se požari silno hitro širijo. Požar se je pojavil v bližini Stambuličča. Zgora je že ogromna množina lesa in več žag. Nevarnost grozi tudi novemu zdraviliškemu domu za železničarje v Stambuličču. Na kraj nesreče so odšli močni oddelki vojaštva, vsa žandarmerija in ognjegasi.

Še večji je požar, ki je nastal na žagi tvrde Ugar v Han-Kramu. Kar v nekaj minutah so bile vse žage, vsa skladišča lesa, vse hiše v Han-Kramu v plamenu. Novozgrajena šola je zgorela. Vsled burje se je požar razširil tudi na okoliške gozdove, ki so se vsi izpremenili v ogromno ognjeno morje. Divjačina beži in se skriva med domačo živino, ki jo gonijo lastniki v obupnem begu pred ognjem. Prebivalstvo je v obupu. V Han-Kramu je ostalo kakih 150 rodbin brez strehe. Škoda se samo v tem kraju ceni na 50 milijonov dinarjev. Vojaštvo dela z vsemi silami, pa vsled vetra požara ni mogoče omejiti.

Nasprotno. Vetrovi raznašajo zublje na vse strani in dalje, da je začel goreti tudi kraljev lovski revir v Han-Pijesku. Tu je požar zahteval tudi človeške žrtve. Izginilo je več kmetov in drvarjev, ki so bili v gozdovih.

Razen teh dveh, je v Bosni še cela vrsta požarov. V vasi Gornji Podoviči je začel goreti gozd Mijašič. Požar je nastal na več mestih naenkrat in se širi s silovito hitrostjo. Blizu Sarajeva gore gozdovi Vučji lug, Sokolovič in Duboki Polok. V predelu Vijenac Ravne Planine pri Palu so cele ogromne gozdne plasti v plamenih. Južnozpadno od Rogatice že tri dni gore gozdovi. Pri Tarčinu so se vneli gozdovi, ki jih ima v eksploata-

ciji tvrdka »Jela«. Vsi požari se širijo. Nobe-na pomoč ne izda.

V Turbetu je požar uničil velik gozd. Škode 5.000.000 Din. Pri Vrbanji v gozdovih Tesar in Kruševica so se pojavili požari tako veliki, da takih nihče ne pomni. Tisoč vojakov je šlo na pomoč, in posrečilo se je požar lokalizirati.

Strokovnjaki cenijo škodo, ki so jo doslej povzročili požari, na 200.000.000 Din. Na stotine družin, zlasti gozdnih delavcev je vsled te katastrofe ob kruhu.

d Velika požarna nesreča na Hrvatskem. Vas Veliki Bukovec, ki leži na Hrvatskem, med mesti Varaždinom ter Koprivnico, je zadela dne 2. t. m. strahovita nesreča. Od iskre parnega mlatilnega stroja se je vnela hiša posestnika Križana. Vsled vročega dne in hudega vetra se je požar bliskovito razširil po celi vasi. V nekaj minutah je bilo 23 hiš in 35 gospodarskih poslopij v plamenih. Ljudje so bili popolnoma zbegani, na gasitev ni bilo mogoče misliti, in šele ko so prihitele požarne brambe od vseh vetrov, da je nazadnje delovalo proti ognju 14 brizgalen, se je posrečilo obvladati divjajoči požar. Škoda je ogromna. Ljudem je zgorelo do nečisto vse ostalo, so jo kupi črnelega kamena in opeke. Po površni cenitvi znaša škoda 2 milijona dinarjev.

d Neurje s točo. V ponedeljek 4. t. m. zvečer okrog pol 7 je zadela Zalec že tretjič zelo huda nesreča. Toča je pobila skoraj vse. Hmelj, glavni dohodek, fižol, koruza, žito, sploh vse, kar je dosegla. Najhujše je prizadeto polje okrog vasi Vrbje. Pokonci stoje same gole hmeljeveke z golimi trtami. Koruza je uničena, ravno tako tudi fižol. Žito leži po njivah omlačeno. Toča je padala skoraj 15 minut nepretrgoma, debela kakor debeli orehi. Po njivah je ležala toča nad štiri prste na debelo. Nekaterim posestnikom so poljski pridelki docela uničeni.

d Vremenska nesreča v Savinjski dolini. Našo dolino je zadela huda nesreča, pri kateri so najbolj prizadeti posestniki iz Podvrha pri Braslovčah. Po zadnjem deževju razmočena zemlja se je na več mestih udrla ter pri tem uničila par posestnikov cela posestva. Prav žalosten je pogled na skale, ki štrlijo na mestih, kjer so se prej razprostirale njive in travniki. Hmeljski nasadi, prej v najlepšem razvoju, so popolnoma uničeni. Sadno drevje je večinoma izruvano, travniki zasuti s prstjo in gramozem. Vsled hudega naliva je narastel potok Lažnica do višine, kakršne še starejši ljudje ne pomnijo. Narastla voda je odplavila nakošeno seno, ki je zajezilo strugo potoka. V hitrem navalu je udarila voda preko travnikov proti Grušavljanj ter odnašala seboj seno s travnikov in orala po njivah. Naval vode je bil tako silen, da so na travnikih se nahajajoči ljudje komaj ušli pred valovi. Gospod oblastni poslanec Mešič si je takoj ogledal kraje ter storil vse korake, da se ponesrečencem pomaga.

d Strahovito neurje na Saškem (Nemčija). Na Saškem je divjala v noči med 8. in 9. julijem silna nevihta z viharjem, kakor jo ne pomnijo v vsej Evropi že desetletja. Neurje je razsajalo v vsej strahoti nad Rudogorjem in Krkonoši ob češko-nemški

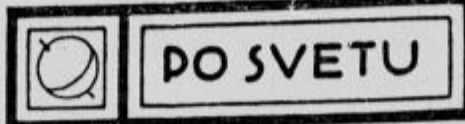
meji. Že sedaj je po poročilih zahtevala katastrofa 190 človeških žrtev, število žrtev pa še ni ugotovljeno, ker so povečini vse brzoglavne zveze pretrgane in prometne zveze prekinjene. Med silovitim viharjem se je utrgal oblak in silne množine vode so v naglici zalile doline ter številne vasi zagnile z valovi. Voda je odnesla skoro vse mostove, podrla telefonske napeljave in železniške nasipe, tako da na mnogih krajih vise tračnice v zraku. Samo v kraju Schönwald je voda odnesla 35 hiš. O prebivalcih ni nobenega sledu. Med prebivalstvom je zavladal povsod nepopisen strah. V silnem strahu so plezali na drevesa, toda voda je narastla in valovi so jih odnesli z drevesi vred s seboj. Koliko ljudi je pri tem utonilo, še ni mogoče ugotoviti. Na pašnikih je utonila tudi živina, katere ni bilo več mogoče odgnati. Na poljih, ki so vsa zasuta z blatom, leže razvaline podrtih poslopij, med podrtimi vasi pa leže človeška trupla. Tudi v vejevju drevs vise mrtva trupla. Iz Gottleube javlja županstvo, da je tam mrtvih devet oseb in porušene štiri hiše. V Wesensteinu je bilo šest človeških žrtev, veliko oseb pa je pogrešanih. Na mnogih krajih še sedaj stoji voda do hišnih streh. V bližini kraja Glashütte je voda zagnila z valovi potniški vlak, ki se je potem komaj rešil. Škoda se ceni na 30 milijonov mark, t. j. blizu 400 milijonov dinarjev.

d Krvav dogodek v Črni. V ponedeljek, dne 4. t. m., je v Črni na Koroškem neki financer, ki je bil svoječasno radi blaznosti že v umobolnici, napadel brez vsakega vzroka župana iz Črne ter mu zasadi bodalo v hrbet. Župan je dobil smrtonovarno poškodbo. Pobesnelega financarja, kateremu se je očitno zopet zmešalo, ker je že prejšnjega dne grozil ljudem po vasi, so zaprli in pride v umobolnico.

d Strašen roparski umor. V Subotici se je zgodil te dni strašen umor, ki je toliko groznejši, ker ga je izvršil komaj 19 letni mladenič. Na Vidov dan sta šla neki 16 letni fant in drugi 19 letni igrat nogomet na neki travnik. Med igro je mlajši prijatelju povedal, da ima pri sebi 1700 dinarjev, ker mora nekaj kupiti za očeta. V starejšem se je vzbudil pohlep. Zvabil je svojega prijatelja k nekemu vodnjaku, tam šel za njim, ga naskočil, pahnil v vodo in mu toliko časa držal glavo pod vodo, da siromak ni dal nobenega znamenja življenja več. Potem je truplo izvlekel in ga oropal. Žandarmerija je morilca našla in le-ta je smeje priznal in popisal ves dogodek. Pač najpopolnejša propalica.

d Prevelika dratovska ljubezen. V Brežicah je vsled bede skočil pod vlak neki 76 letni Ljubljčan. Vlak mu je odtrgal glavo. Ko je njegov brat, ki je delavec v Ljubljani, slišal to novico, se je tako užalostil, da je skočil v Ljubljano, odkoder pa so ga še pravočasno, čeprav že nezvestnega potegnili. Prepeljan je bil v bolnico in bo okrevaj. Vest, da je takoj drugi dan umrl, ni resnična.

d Ujel se je. V noči od ponedeljka na torek 5. t. m. je tat odprl hram posestniku Očkunu v Savni peči pri Zid. mostu in odnesel prav vso slanino in meso, vsega oko-

Volitve v Romuniji. V četrtek 7. julija so se vršile v Romuniji državnozborske volitve. Kakor je bilo pričakovati, je zmaga vladna stranka! V Romuniji namreč že vlada poskrbi, da pri volitvah zmagaja. Vladna liberalna stranka je dobila 328 poslancev, kmetska stranka 61, Madžari in Nemci pa so dobili 21 poslancev. Vladno časopisje poroča, da so se volitve vršile čisto mirno, dočim drugi listi pišejo, da je vlada izvajala najhujši pritisk na volivce. Zlasti na Sedmograškem so baje oblasti zelo nagajali kmetskimi volivcem, vsled česar je prišlo do spopada med njimi in vojaštvom, ki ga je poslala vlada na pomoč svojim kandidatom. Komunisti in socialisti so bili popolnoma poraženi in niso dobili nobenega mandata.

Pred novim preganjanjem našega naroda v Primorju. Veliko je trpljenje naših rojakov pod italijanskim jarmom. Vse sile napenjajo Italijani, da bi čim prej raznarodili naše slovensko in hrvatsko ljudstvo. Pregnali so že skoro vse slovenske izobražence iz državnih služb. Kolikor jih je pa še v službi, jih neprestano šikanirajo in nadzirajo vsak njihov korak. Tudi slovenski trgovci in obrtniki, ki ne skrivajo, da so Slovenci, so vedno v nevarnosti, da jim vzamejo obrtna dovoljenja. Slovenske otroke s silo vpisujejo v italijansko društvo

li 40 kg. Ker je pa bilo že proti dnevu, si ni upal s svojim plenom na cesto, marveč ga je skril v grmovju dobrih deset minut od vasi blizu ceste. Naslednje jutro je pa šel sosedov sin z vozom slučajno tam po steljo, je vrečo našel, jo naložil na voz ter peljal v vas ter jo vrnil lastniku, ko je zvedel, čigovo je. O dogodku so takoj obvestili orožnike, naslednjo noč so ga pa šli čakati: dva orožnika iz Zid. mosta in že zgoraj omenjeni sosedov sin na kraj, kjer je bila vreča skrita. Ni še bila ura 11, ko jo primaha tat po svoj plen. A imel je smolo. Hitro je mislil ubežati, a sosedov sin mu je s polenom spodbil. Prišel je bil, kakor je izpovedal, obakrat iz Celja, kjer je delal pri zidarjih, doma pa je blizu Radeč.

d Babilonski stolp. Sredi Newyorka bodo sezidali hišo, ki bo imela 110 nadstropij ter bo visoka 374 m. Dvigala v hiši bodo navadna, brza in ekspresna. Ekspresna dvigala bodo vozila brez prestanka do 82. nadstropja. Stala bo stavba 22 in pol milijona dolarjev. No, če pride krepek potres, to bo kup.

d Pomnite: Pralni prašek »Ženska hvala« ima 50% Schichtovega mila.

★ **Pri glavobolu, omotici, šumenju po ušesih, nemirnem spanju, slabi volji, razdražljivosti** je treba takoj seči po že davno preizkušeni »Franz Josef« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za železodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz-Josef« voda zelo izborno učinkovito naravno odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

takozvano »Balillo«, ki je čisto fašistovska mladinska organizacija. Tam jih z vsemi mogočimi sredstvi odtušajo svojemu rodu in fašistovski listi se že hvalijo, da je mlajši slovenski rod že njihov, čeprav starjšega ni več mogoče poitalijančiti. Še cerkev jim ni sveta. Po vsej Istri zahtevajo fašisti italijanske pridige, dasi prebiva tam razen nekaj laških priseljencev, izključno hrvatsko ljudstvo. Vse to pa tem laškim prenapetecem še ni dovolj. V Rimu kajajo zopet nove naklepe zoper Slovence. Te dni so se namreč zbrali pri Mussoliniju fašistovski tajniki vsega Primorja in vsi primorski prefekti (po naše veliki župani) na posvetovanje o političnih in gospodarskih vprašanjih Primorja. Mussolini je obljubil, da bo vsa vprašanja proučil in nato izdal primerne ukrepe. Kakšni bodo ti ukrepi, bodo naši rojaki v Primorju gotovo kmalu občutili. Upravičeno se boje novega, še hujšega pritiska.

Novo usmrtno »špijonov« v Rusiji. Iz Moskve poročajo, da so zopet 40 oseb obsodili na smrt in jih takoj ustrelili. Obtoženi so bili špijonaže in rovarjenja proti sovjetski vladi. Če so te vesti točne, je ta umor zopet nov dokaz, na kako trhljem temelju sloni sovjetski režim, ki si hoče le s številnimi usmrtnimi nasprotnikov podaljšati življenje. Ni čuda, da druge države tako strogo nastopajo proti komunistom, o katerih zvedo, da imajo zveze z ruskimi sovjeti.

Bolgarija odklanja zvezo z Rusijo. Bolgarski zunanji minister Burov je imel velik govor o razmerju Bolgarije do drugih držav. Omenil je, da hoče Bolgarija z vsemi državami, zlasti s sosednimi, v najlepšem miru in prijateljstvu živeti. Vsled stremljenj po miru je Bolgarija pridobila tudi zaupanje velesil, ki so ukinile nad njo vojaško kontrolo. »Ne more pa Bolgarija obnoviti zvez z Rusijo,« je izjavil minister, »ker ta neprestano izjavi v svojih komunističnih zaupnikih nemire v tujih državah, posebno pa v Bolgariji.«

Napad na irskega ministra. V Dublinu na Irskem so neki neznanci, ki so se vozili v avtomobilu sredi mesta ustrelili irskega ministra pravosodstva, ki se je tudi vozil v svojem avtomobilu. Neznanci so brez sledu izginili.

Kako sodijo v Trstu. Pred tržaškim sodiščem se je moral zagovarjati neki fašist Arena po imenu ker se je udeležil napada na slovensko prosvetno društvo pri Sv. Ivanu pri Trstu in glasom policijske ovadbe odnesel knjige in jih zažgal. Člani društva niso mogli potrditi, da je ravno navedeni fašist požgal njihove knjige. Policisti, ki so fašista pri zažiganju knjig prijeli, so pa pred sodiščem izjavili, da ne vedo, če so bile tiste knjige lastnina navedenega društva. In fašist je bil nato oproščen!

Hud boj za spremembo volivnega zakona v Franciji. Francoska vlada je predložila parlamentu načrt novega volivnega zakona, s katerim namerava vladna večina oslabilo opozicijske stranke. Razumljivo je, da se opozicija z vsemi sredstvi brani takega zakona in v sejah, ki se vrše dan in noč neutrudljivo stavlja izpreminjevalne predloge ter tako zavračuje

PO DOMOVINI

TRATA V POLJANSKI DOLINI.

Ko je pred 21 leti pri nas SLS prevzela občinske posle, se je pri dotičnih občinskih volitvah eden izmed najstarejših še sodaj živečih liberalcev široko ustil: »Za kaso jim gre, za kaso«. Vsak človek bi mislil po teh besedah, da je občinska kasa (blagajna) do vrha napolnjena. Pri oddaji občinskega premoženja pa se je pokazalo, da je bila ta imenitna kasa prazna, in da je znašal primanjkljaj 1500 goldinarjev; pa še enega bolnega občinskega ubožca je liberalna stranka naložila na voz, s katerim se je odpeljal občinski inventar. Tako je tedaj gospodarila stranka, ki si je pri sedanjih volitvah nadejala ponosno ime: »gospodarska stranka«. Odkar pa ima večino v občinskem odboru Slov. ljudska stranka, stoji naša občina gospodarsko dobro, in to je po veliki večini zasluga sedanjega župana g. Franca Uršiča, kateremu tudi najhujši nasprotniki ne morejo odrekati zmožnosti. Pa ne samo v občinskih ampak tudi v raznih drugih zadevah iščejo ljudje pri njemu pomoči in sveta, in to ne samo pristaši Slov. ljudske stranke; zato bi

delo. Vladna večina je seveda za predloge opozicije gluha in jih gladko odklanja. Pri takih prilikah prihaja do hrupnih prizorov v francoski zbornici.

Nemčija porušila vse utrdbe na vzhodni meji. Glasom mirovnih pogodb je morala Nemčija razrušiti vse utrdbe. Posebna antantina komisija je sedaj pregledala nemške meje in ugotovila, da so na vzhodu vse nemške trdnjave porušene. Da bi sledile tudi druge države zgledu Nemčije!

Sužnji v francoskih kolonijah. V francoskem parlamentu je socijalistični poslanec razkril žalostne razmere, ki vladajo v francoskih kolonijah, t. j. deželah izven Evrope. Francoski kapitalisti naravnost nečloveško ravnaajo z domačini v kolonijah; ki morajo delati za en frank na dan. Če se pa temu upirajo, pa pošljejo na nje vojake, ki jih s silo pritirajo na delo ter jih nečloveško kaznujejo. Postavijo ga na solnce s težkim bremenom obloženega in če se one-mogel zgrudi, ga do smrti pretepejo. Za kazen so baje požgali že cele vasi domačinom. Ni čuda, da se pri takih razmerah po kolonijah širi misel po svobodi in neodvisnosti od evropske »civilizacije«.

Skrajšanje vojaške službe na Francoskem. Na Francoskem bodo sklenili zakon, ki bo skrajšal vojaško službeno dobo na eno leto. Tudi armado bodo znižali za 116 tisoč mož.

Pesledica spora med Anglijo in Rusijo. Kakor znano so Angleži prekršili diplomatske zveze z Rusijo. Pri tem pa so izjavili, da nimajo nič proti trgovini s to komunistično državo. Angleži imajo namreč velike zaloge raznovrstnega blaga na prodaj. Razume se, da pri tem ne vprašujejo, ali je kupec komunist. Rusi pa tudi o trgovini z Anglijo sedaj ne marajo nič slišati in so vsa svoja velika naročila pri angleški elektrotehnični, kovinski in strojni industriji odpovedali in blago naročili na Francoskem. To kaže, da bodo posledice spora med Anglijo in Rusijo zadele zlasti angleške trgovce.

bila grda nehvaležnost, ako bi mu pri sedanjih volitvah ne izkazali zaupanja. Treba pa tudi vpoštevati, da je on tudi oblastni poslanec, in bo kot tak lahko več koristil občini kot vsak drugi.

V nedeljo, dne 17. julija 1927 bo ob 3 popoldne na Trati v Društvenem domu volilni shod, na katerem bodo nastopili razun sedanjega župana in oblastnega poslanca še drugi govorniki. Pridite na shod vsi, ker Slov. ljudska stranka poda lahko z mirno vestjo račun o svojem gospodarstvu.

SELCA NAD ŠKOFJO LOKO.

Občinskih volitev pri nas ne bo, ker so nasprotniki ponudili naši stranki kompromis. SLS bo imela 17 odbornikov, SKS 4 SDS 4. V nedeljo nedeljo dne 17. julija se bo vršila velika orlovsko prireditel, katero priredi Krekovo orlovsko okrožje Škofja Loka. Ob pol desetih popoldne spreved; ob desetih služba božja v župni cerkvi; po službi božji mladinski tabor pred Krekovim domom. Ob 3 popoldne javna telovadba z zanimivim sporedom. Po telovadbi zabava na Trtiču. Pri celi prireditvi igra godba gasilnega društva iz Škofje Loke. Okoličani in prijatelji orlovstva najvljudneje vabljeni.

IZ OVSIŠKE DOLINE.

Tudi pri nas imamo v nedeljo 17. julija obč. volitve. Imamo dve listi: prvo Slovenske ljudske stranke in drugo pod imenom »Združena gospodarska delavska lista«, za katero bodo šli v boj prijatelji časov, ko so smeli gotovi ljudje nekažnovano napraviti bojni pohod po Podnartu, streljati brez vzroka na mirne ljudi, ter druge moriti in mučiti nedolžne delavce itd. Mi s temi prijatelji ne bomo šli. Pripomniti je treba, da razun enega, ki je pred kratkim iz osebne užaljenosti zapustil našo stranko, vsi tisti, ki najbolj agitirajo pri naših ljudeh za Pueljo, volijo sami dosledno žerjavovce. Ker pa ta firma še slabše vleče kot Pueljeva, begajo razne dvomljivce s poslednjo, samo da škodujejo SLS, ki jim je trn v peti. Ti ljudje se bore pri vsakem proračunu proti obč. dokladam na opojne pljache, katere donajajo občini lepe dohodke in znatno razbremenene davkoplačevalce, ker imajo te doklade vpe-ljane vse sosedne občine, bi z odpravo le-teh pri nas odpadli občini lepi dohodki, ki jih bodo morali potem kmetje in delavci doplačati. Vsi gostilničarji razun enega seve so na Zadrudni gospodarski del. listi. Zatorej bo našim občanom-volivcem odločitev lahka. Ne bomo volili drage skrinjice, ampak prvo skrinjico »Slovenske ljudske stranke« ter našega dosedanjega župana g. Antona Špendava, kateri opraviža županske posle z vso vljudnostjo in največjo postrežljivostjo in kar je glavno: nepristransko, kar žal od žerjavovcev ne moremo pričakovati. Zgodovina ni pozabljena.

H koncu opozarjamo naše nasprotnike, da ako so izgubili zaupanje ljudstva, jim tudi razne zvijače, grožnje in obljube ne bodo pomagale. Ni res, da je župan trikrat odbil ponudeni mu kompromis, res pa je, da je on bil zanj, toda zbrani volivci dne 8. junija smo ga odklonili ker vemo, da vaš namen s kompromisom ni nič boljši kot oni pred šestimi leti! Takrat ste limanice izvrstno nastavili le da so se prijele Vas samih in se jih tudi nedeljo ne boste otresli. Svarimo Vas tudi, da ne uporabljajte več takih protipostavnih agitacijskih sredstev kot pri volitvah v oblastno skupščino, sicer bomo prisiljeni poskrbeti Vam izdatno svaro.

PREČNA.

Kandidatne liste za občinske volitve, ki bodo 21. avgusta, so že vložene. Tri so. Slovenska ljudska stranka ima tretjo skrinjico. Vel pametni in poštenu ter občanom res dobro hoteči bomo volili le z SLS, kajti na listi SLS so zbrani iz vseh stanov možje in fantje, ki so najuglednejši in najposobnejši za vodstvo občine. — Liberalci in samostojneži že lažejo na vse pretege o Slovenski ljudski stranki in govorijo, da bodo »klerikalci« začeli takoj po volitvah, če dobijo večino — zidati orlovski dom na občinske stroške. Take »brihtne« novice verjamejo le najbolj zabiti liberalci. Mi jim povemo: izobraževalni dom je v Prečni zelo potreben. Tak dom se pa zida, če dajo ljudje prestopolno, kar je potrebnega. Ni bilo še slišati, da bi občina kje zidala izobr. dom. Zato se v Prečni ne bojimo, da bi se to zgodilo. Pač pa smo slišali, da bo SLS po volitvah najbrže kar najbolje uredila bezgavški malen; morebiti bo še žago naredila tam in moderno vinsko klet sezidala. Zato pa upa, da bosta z SLS volila tudi Žagarjev France in Osolnikov Ivan.

SORA PRI MEDVODAH.

Preteklo nedeljo se je pri nas vršil shod SLS, na katerem je poročal g. poslanec Brodar o političnem položaju v naši državi, o pomenu volitev in o delu in uspehih naših poslancev, ko so bili na vladi. Iz njegovega govora smo spoznali, da je edino naša stranka poštena stranka, ki ji je res mar ljudski blagor in se za ljudstvo vedno trudi in klub težavnim razmeram tudi mnogo doseže. Zato se je zelo osmešil znani žerjavovec, ki je na shodu očital naši stranki, da je prodala avtonomijo in še par drugih takih stvari, ki jih »Domovina« vedno trobi, pa jih niti količkaj pametni demokrati ne verjamejo več; gotovo pa so bo v »Domovini« pohvalil, kako je spravil s temi očitki g. poslanca v zadrego, da mu ni vedel odgovoriti. Mi bomo vedno vsi volili SLS, tudi pri občinskih volitvah, ki bodo dne 24. t. m. Imeli bomo tri skrinjice. Prva bo naše kmečke zveze, katere nosilec je sedanj župan gospod Franc Lužina, druga bo naše delavske in obrtne zveze, nosilec je gospod Jakob Kalan, tretjo skrinjico bodo pa imele združene nasprotnne stranke z nosilcem g. Gašperjem Pečnikom. Ze s kakšno težavo so spravili listo skupaj. Imeli so setanek za sestankom, hodili po hišah nabirat podpise, pa ni šlo in ni šlo. Še par ur pred potekom roka za vlaganje list so lovili podpise, tako da so jo komaj spravili pravočasno na glavarstvo. — Volivci, vsi na volišče, nihče ne sme ostati doma, in oddajte kroglice v prvo ali drugo skrinjico, obe sta naši, nobene kroglice pa v tretjo skrinjico, tako da ne bodo dobili nasprotniki niti enega odbornika!

ŠENČUR PRI KRANJU.

(Občinske volitve).

Občinske volitve. V naši občini je šest kandidatnih list. Največ dovtipov vzbuja tista lista, ki so ji dali ime »delavske«. Nosilec te liste je največji gostilničar, največji trgovec, velik posestnik in najbrže tudi najpremožnejši človek v cel. občini. Mi mu nismo nevoščljivi, njegovega premoženja in če menijo prireditelji liste, da je ta mož najprimernejši, da zastopa v občinskem odboru delavske ko-

Prepričate se o trpežnosti vrvarskih izdelkov

iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31
in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kamniku, Štuba št. 4.

risti, je to pač njihova stvar. Okusi so različni. Le to ni v redu, ker hočejo z delavskim imenom loviti delavske glasove na svojo listo. Gospodje, tako se pa ne gremo! Zakaj je ne imenujete samostojno-demokratske, žerjavovske, kar v resnici tudi je? In dalje, kdo pa so prevzaprav žerjavovci? Žerjavovci so tisti, ki so pred par leti proglasili zloglasno obznanje nad delavstvom; Žerjav je tisti, čigar podpis se blesti na uredbi o davku na ročno delo. Predniki samostojnih demokratov, liberalci, so bili tisti, ki so se na vse kripilje upirali uvedbi splošne in enake volivne pravice, katera je dala šele delavcu volivno pravico. In zdaj, kdo se najbolj upira novemu pravičnemu volivnemu redu za trgovce in obrtno zbornico, ki da isto volivno pravico malemu obrtniku, kakor jo ima tovarnar ali veletrgovci? Zopet žerjavovci. Ta stranka je vedno bila in je braniteljica kapitalistov proti delavskim koristim. In odločnega zastopnika te protidelavske stranke naj bi delavci volili? Ali jih smatrate res za tako nerazsodne, da bodo šli pljuvat v lastno skledo?

JEZICA.

Volivne priprave SLS so se dovršile na nedeljskem zborovanju zaupnikov, ki so soglasno sklenili, da nastopi SLS pri občinskih volitvah z dvema listama. Po poročilu g. poslanca Smodeja, ki so ga zborovalci z velikim navdušenjem sprejeli na znanje, so bili postavljeni kandidati obeh list. Kakor je shod naših zaupnikov soglasno ugotovil, ugotavljamo ponovno, da nastop dveh list ne pomeni nobenega razkola SLS, ki bo tako pri občinskih, kakor pri državnoborskih volitvah zmagala. »Mladina in »stari« prepuščamo jutrovcem, ki zdičujejo, ker je njihovi stranki tako v državi, kakor v občinah odklenalo. Naj si nikdo ne domišlja, da je svoječasi osebni spor dveh naših za občino zaslužnih odbornikov, že razkol stranke. Ne vtičamo se v spore privatnega značaja, povemo pa, da načelnega spora v naši stranki ni bilo, ga ni in ga ne bo. Zakaj torej dve listi? Zato, ker hočemo, da naši volivci sami izberejo, do koga imajo večje zaupanje. Naši volivci se tega zavedajo, zato so soglasno odobrili tak nastop, ki bo pripomogel SLS le do večje zmage. Kaj k temu potem pravijo jutrovci, se ne brigamo. Če so radovedni, jim povemo, da je volivni odbor obeh list eden in isti in da smo vložili obe listi skupaj. Skupaj bomo šli na volišče, in po 7. avgustu složno nadaljevali delo v korist naših občanov.

ŠENČUR PRI KRANJU.

Dne 4. julija smo položili k večnemu počitku posestnika in gostilničarja g. Jožeta Kristanca iz Srednje vasi. Pokojni zasluži, da se ga tudi Domoljub spomni in ga ohrani v hvaležnem spominu, saj je bil res mož, na katerega je narod lahko ponosen. Rajni je bil daleč naokrog znan ne samo po ugledu in spoštovanju, ki ga je v obilni meri užival pri številnih prijateljih in znancih — temveč je bil znan tudi kot vzoren krščanski mož neomajnih katoliških načel, ki jih je povsod neustrašeno zastopal kot vzgled in skrben družinski oče, kakor tudi kot udeleževatelj v javnem življenju bodisi kot strankar bodisi kot delavec na zadrudnem polju. Vzgojil je v res katoliškem duhu petero otrok, ki so mu lahko v ponos in veselje in je dočkal srečo, da je ravno pred dvema letoma z družino in s svati sprenjal pred oltar sina novomašnika. Pokojni je bil navdušen cerkveni pevec, saj je pokal nad 50 let prepevat božjo slavo na cerkveni kor, kar dokazuje krasna diploma, katero mu je pred par leti v znak hvaležnosti poklonil šenčurski pevski zbor. Pokojni je bil znan tudi kot navdušen potovalec in obiskovalec božjih potov; saj se je

udeležil skupnih romanj v sv. Deželo, Rim i. t. d. Tudi je sam vodil skupna romanja na Trsat, na sv. Goro, na sv. Višarje. Tu sem je poromal 33 krat.

OTOVEC PRI ČRNOMLJU.

Naša kmetijska podružnica je imela svoj občni zbor dne 8. maja 1927 ter se je na ta občni zbor udeležilo 20 članov. Prečital nam je naš načelnik dopis velikega župana ljubljanske oblasti, da nam je podpora 3000 Din za nabavo trijerja določena. Vsi člani so bili presenečeni, ker smo večkrat že prosili za podporo pa ni bilo od nikoder nikakega glasu. Kakor hitro je naš minister dr. Kulovec vzel to stvar v roke, je bila takoj rešena. Zato se istočasno vsi člani z navdušenjem zahvaljujemo vsem našim poslancem, v prvi vrsti pa ministru Kulovcu in načelniku podružnice Jakobu Vričanju, ter enoglasno kličemo: Bog jih živi!

LESE.

Da ne bo na dan občinskih volitev, ki bodo v nedeljo, 17. julija, ob 8 dopoldne do 5 popoldne v šoli, noben volivec v dvoum, sporočamo, da je naša skrinjica druga. V to drugo skrinjico vrzite krogljico, vrzite zlasti vi, Palovičani, ne izvemši vašo kandidata na 6. in 7. mestu delavske liste, če hočete sploh imeti svojega zastopnika v prihodnjem občinskem odboru, in da bo zmaga na naši strani in kolikormoš, častna!

IZ MAVČIČ.

Občinske volitve bomo imeli dne 24. t. m. Vloženi sta dve listi, prva »Slovenske ljudske stranke«, druga »lista starega župana«, ki pa ni prav nič drugega nego lista pueljevcev mavške občine, ki se hočejo na tak prikrit način dokopati do oblasti v občini. Boste že videli, kakšen haló bodo zagnali v »Kmet. listu«, ako dobi ta lista večino: Zmaga, zmaga samostojne kmet. stranke v mavški občini! Ne, to se ne sme zgoditi in se ne bo, za to bodo že poskrbeli naši vrli možje in fantje. Torej dne 24. t. m. vsi na plan, prav vsi za čast naše občine in za svojo, da ostanemo v taboru, v katerem je ogromna večina vse Slovenije ... Ako je eden uskočil, da bi se na tan način še obdržal na dilei, »časte mul, mi pa ostanemo kakor smo bl'i: Vsak dan in ob vsaki priliki zvesti pristaši SLS, ki ima edina srce za nas in ne samo jezik in prazne besede. Na naši listi so pošteni, modri in delavni možje, ki bodo znali in tudi hoteli delati za dobrobit naše občine, zato pa zanjo v boj — vsi.

SMARTNO PRI LITIJI.

(Volitev župana.)

Za župana je bil pretekli pondeljek izvoljen s 16 glasovi Ernest Držar iz Smartna (SLS). Novoizvoljeni župan se je ob nastopu zahvalil za izkazano zaupanje in v lepem nagovoru poudaril, da bo z vsemi močmi delal za dobrobit občine in upošteval želje odbornikov v kolikor mu bodo dopuščala krščanska načela, splošna korist in večina odbora. Za prvega svetovalca je bil izvoljen dosedanji župan Leopold Hostnik (SLS). Klub SLS je pri tem nastopal enodušno in dokazal, da vlada v klubu disciplina, ki gotovo tudi v bodoče ne bo prenehala. Izmed ostalih 7 svetovalcev so tudi vsi pristaši SLS. Bivši župan Leopold Hostnik je kot 60letnik, 38letni odbornik in nepretgoma 25letni župan prostovoljno pred volitvijo odklonil izvolitev za župana. — Kot 25letnemu jubilaru mu je častital okrajni glavar, ki je omenjal njegove zasluge za občino. V imenu odbornikov se je pa v navdušenem govoru spominjal njegovega dela Rudolf Berčon, ki je obenem častital novemu županu in izrazil željo, da gremo kot sedaj tudi v bodoče skupno, strnjeni kot en mož, na skupno delo. Zvečer je pevski zbor novemu županu priredil podoknico.

Z BREZNICE.

Dne 17. t. m. imamo volitve za občinski odbor. Nasprotniki! slepijo ljudi, da bodo volili našega g. Finžgarja za župana. G. Finžgar je izrecno izjavil, da županstva ne sprejme, ako bi bila v občini nasprotna večina; mora pa biti tudi človek precej »napredne« pameti, če misli, da bo župan za šlapo svojim odbornikom. Zato bo pa tudi vsak volivec, ki mu je mar blagor občine, ki ne mara plačevati drago obč. tajnika in najemnine za pisarno, ta dan spustil krogljico v tretjo ali četrto skrinjico.

LESCÉ.

(Dom pa volitve.)

Družba 15 naših mož je podarila stavbščice in 25.000 Din v gotovini za zidanje Ljudskega doma v Lescah. Mladina, zlasti delavska, pridno kulukuje. Nad 50 daljnih voženj so že naredili posestniki konj za »Dom«. Nasprotniki bi radi preprečili zidanje Doma in vzeli našim volivcem tudi korajžo za volitve, zato se bahajo: »Smo že dosegli, da se bo s tem denarjem cerkev prekrila; župnik že ima od okrajnega glavarja črno na belem, da ne sme zidati Doma s tem denarjem, ampak mora cerkev prekriti in turn preštrihati.« Cerkev se bo prekrila z izkupiščkom za cekveni les in še treba s prispevkom občine, ne pa s tem denarjem. Vprašajte tiste može, saj jih poznate, ki so denar darovali za Dom. Pomagajte še naprej pri Domu in pridite v nedeljo gotovo vsi volit. Če bo pa le kdo s tem agitiral, pa mu tudi kaj bolj pametnega ne verjemite.

IZ LOMA.

V nedeljo, 26. junija je nenadoma umrla Ana Šoklič, p. d. mežnarca, ena najboljših žena v Lomu. Ni bila samo izvrstna gospodinja in mati, ki je z vso modrostjo vodila svojo družino, ampak je tudi v javnem življenju kot prednica ženske Mar. družbe in odbornica v raznih organizacijah vedno kazala apostolskega duha. Podpirala je zlasti družba in družbe, ki so v sedanjem času še posebno potrebna: Sveto vojsko in družbo treznosti, apostolstvo sv. Cirila in Metoda, družbo za širjenje svete vere, posvetitev družin S. J. Na njeno pobudo je bila družina naročena na vse najpotrebnejše katoliške časopise: Domoljub, Bogoljub, Glasnik, Cvetje, družbo sv. Mohorja, in je tudi pridno nabirala naročnike, tako da je v Lomu letos n. p. 40 Domoljubov (10%) in 48 naročnikov na Družbo sv. Mohorja (12%). Pogreba se je udeležilo izredno mnogo občinstva tudi iz Tržiča in štirje duhovniki: domači g. župnik Govekar, ki je vodil pogreb, g. kanonik Škerbec iz Tržiča, g. župnik Ahadič iz Leš in g. kaplan Govekar iz Križev. Vsem bodi izrečena najtoplejša zavalá! Blago pokojno pa hočemo ohraniti v najblajšem spominu. Naj počiva v miru!

SELA PRI KAMNIKU.

Malo se čuje, veliko se dela. To bi se lahko reklo o Selih. V nedeljo 10. julija ob 9 je imel novo sv. mašo prvi svetni duhovnik selske župnije g. Gašper Mali. Imeli smo že tri duhovnike, a ti so bili redovniki, dva še živita. Pri tej novi maši je bila ta redkost, da je bila takrat tudi poroka novomašnikovega brata. Pridni in za vse dobro vneti ter požrtvovalni družini cerkvenega ključarja najlepše čestitamo. — Za občinske volitve imamo eno samo listo — našo. — Služba organista-cerkvenika je razpisana. Nastop 31. julija.

STOPICE.

Dne 26. junija se je vršila na tukajšnji šoli razstava šolskih proizvodov in raznih vzgojnih. V lepo okrašeni dvorani so se videle razne risbe, dela naših malčkov, razne okusno izvršene škatle itd., trud rokotvornega pouka. Največ zanimanja je je pa vladalo za razne vzgojine. Razstavljena so

bila v resnici lepa dela, ki so pričala o mnogem trudu v zimskih dnevih. Mnogoštevilni obisk razstave je bil pač najboljši dokaz priznanja nad lepo uspelo domačo razstavo. Vsemu učiteljskemu zboru v imenu staršev hvala, predvsem pa gđ. Rodičevi, ki se ni trudila samo ob šolskih urah, ampak je živela tudi marsikatero prosto uro in pa gđ. Šesekovi. Pridno na delo za prihodnjo razstavo, to bodi opomin vsem obiskovalcem.

PETROVA VAS.

Občinske volitve so izpadle za nas zelo polno. Kljub živahni agitaciji nasprotnikov so dobili komaj dva odbornika. Zavedni volivci so pač uvideli, kje so pravi možje značaji. Žal, da v volilni borbi gre resnica in značajnost marsikaterega močakarja med staro žarovno. Novi odbor čaka ogromno dela, posebno v kulturnem oziru bo treba malo več resnosti in zavednosti. V prvi vrsti je potrebno, da se občina zavzame za to, da dobimo na naši šoli dvorazrednico. Čemu se nalaga eni učni osebi toliko dela, medtem ko drugod vlada med učiteljskim brezposelnost. Pri nekaterih naših nazadnjakih vlada mnenje, da bi občina imela s tem večje stroške, toda kako, saj učiteljsvo vzdržuje država. Kaj pa otroci? Mar bi bili nebvaležni, če bi se kaj več naučili.

ZAGORICA PRI ŠT. VIDU NA DOLENJSKEM.

Občinske volitve so se pri nas izvršile s popolnim porazom samostojnežev. Mi smo dobili 6 odbornikov, samostojneži enega. Razbijaški voditelj svoječasnega Brodarjevega shoda v Velikem Gabru ni bil izvoljen v občinski odbor, dasi se je mož mučil za žive in mrtve, da bi bil izvoljen. Samostojno-radičevske slave je pri nas konec. In prav je tako!

RADOVICA PRI METLIKI.

V našo laro smo dobili dne 5. maja dva nova bronasta zvonova. Vila jih je Strojna tovarna in livarna v Ljubljani. Veliki zvon tehtal 722 kg in ima glas f, srednji pa 403 kg ter ima glas a. Naš stari zvon, ki ga je pustila svetovna vojna in ima glas c, poje v prav lepem skladu s svojima novima tovarišema, ki jih je dobil ravno ob stoletnici, odkar je vlit.

LJUTOMER.

Proslava 15 letnice »Ljutomerskega Orla«. Ljutomerska orlovska družina bo v nedeljo, dne 14. in v ponedeljek na praznik Marijinega vnebovzeta, dne 15. avgusta t. l. priredila veliko javno prireditev, v proslavo 15 letnice obstoja Ljutomerskega Orla. Ker je bil Ljutomerski Orel prvi orlovski odsek v Ljutomerskem okraju, kateri je mogočno razvil katoliško kulturnovzgojno orlovsko idejo v celem okraju in tudi v sosednje naše slovenske Prekmurje, upamo, da se te pomembne jubilejne prireditve polnoštevilno udeležijo vsa naša katol. prosvetna, predvsem pa vsa orlovska društva v območjih Ljutomera, Ptuja in Maribora. Vabimo že sedaj, da se društva vedo pripravljati in ravnati. Za udeležence po železnici je zaprosena polovična vožnja. O vseh podrobnostih prireditve pa bomo pravočasno sporočali v časopisju. Prijave naj se naslavljajo na naslov: Peter Potočnik, posejilnični tajnik itd. v Ljutomeru, kjer se dobe tudi tozadevna pojasnila.

NAKLO.

Novopečeni samostojni voditelji se zaganjajo v naše ljudi, češ: »Dosti ste zanič, da se opirate na enega kaplana!« To govore tisti, ki kakor jeesneke muhe tišče za gotovim duhovnikom v Kranju, ga mlo vabijo na shod v Naklo in ga celo prosijo za kandidata. Vemo: le jeza in zavist jih grize, da ne premorejo niti enega kaplana. Kajne, ni prijetno, hoditi drugam na posodo! — Šolsko leto smo za-

ključili s razstavo ženskih in deških ročnih del. Bilo je začuda veliko ličnih izdelkov: kuhinjski stenski prti, velikonočni prti za jerbese, zastori za okna, oltarni prti, obhajilni prti, spodnje perilo itd. Skoro neverjetno, da se na dvorazrednici da toliko doseči. Gđ. Grom sme upravičeno biti vesela svojih uspehov v šoli! Zelo razveseljuje je, da se Naklanci vrlo zanimajo za napredek v šoli in so posetili razstavo v obilnem številu. Razstavo so počastili z obiskom tudi g. okrajni poglavar z gospo soprogo, g. monsignor Tomo Zupan in številno učiteljsvo. Vsi so odhajali polni priznanja. — Orli iz Nakla in kranjske okolice bodo priredili telovadbo v Naklem v nedeljo, 31. julija. Dopoldne bo orlovska slovesnost v cerkvi, popoldne pa telovadba. Že sedaj vabimo na prireditev in prosimo: Dobro sprejmite fante, če bodo kaj potrkali na vrata za kak dar! Potem bo zopet mir za nekaj let. — Za slovesen sklep cerkvenega žegnanja je letos poskrbela znana gostilna. Bil je v pozni noči tak krič in prepir, da so se sosedje opravičeno zgražali. Ples menda ni šel nič kaj izpod rok. Vina dosti, a suša je bila na dekletih. Hvala Bogu, še imamo v Naklem poštna dekleta in gosposdarje, ki vedo, kaj je njih vestna dolžnost. Bog jih poživi! — Poročila se je najboljša društvena pevka in prva igralka Smolej Marija s trgovcem Francem Črnilec. Bila je vzor točne, vztrajne in nezamerljive društenice. Naj bi našla v zakonu veliko sreče in veselja, kakor ga je imela s petjem in igranjem, v društvu pa veliko posnemovalk!

ŠT. RUPERT NA DOLENJSKEM.

Šolska razstava. Konec šolskega leta je naša učiteljsvo priredilo razstavo ročnih izdelkov dečkov in deklic na tukajšnji šoli. Razstavo, ki je bila cel dan odprta, je posetilo vse polno obiskovalcev, ki so se divili spretnosti naših malčkov, obenem pa izražali hvalo učiteljsvu za njegov požrtvovalen trud pri učenju. Videli smo kartonažno izdelke, mape, košarice iz rafije, lesne izdelke: okvirje, nože, grablje, izdelke iz ilovice in razna lepljenja. Odkrito povedano, da smo s sumnjno sprejeli načrt o ročnem delu deške mladine: danes, ko smo videli uspehe, smo zadovoljni. — Deklice so razstavile nogavice, kapice, čipke, vstavke; opazili smo, kako so bile pridne pri šivanju, vezenju prtov v narodnih motivih in pri izdelovanju svitkov. — Taka razstava koristi našemu ljudstvu, šolj in učiteljsvu več, kot ne vem kako učene razprave. Na svidenje prihodnje leto!

GATINA PRI GROŠUPLJEM.

Ustanovitev gasil. društva. Tudi pri nas smo ustanovili gasilno društvo. Dosedaj smo v gasilstvu delovali skupno z Grosupeljcji. Zaradi krajevnih razmer smo se pa cepili od gasilnega društva Grosuplje in tako ustanovili svoje. Ker novo društvo potrebuje denarnih sredstev za nadaljnji razvoj, bomo priredili ustanovno vrtno veselico dne 24. t. m. pri g. F. Pavliču na Gatini št. 15 z bogatim sporedom in dobro postrežbo. Vabite se, da se naše prireditve z bližnje in daljne okolice udeležite v kar največjem številu.

OSELICA.

V »Domovini« z dne 23. junija odgovarja nekdo na »Domoljubova vprašanja. Prav značilen je odgovor glede podpore v znesku 500.000 Din. G. dopisnik je to znanjšel na 40.000 Din. Torej kdaj je lagala »Domovina«, prej ali zdaj? Nadalje trdi, da so tudi v Podgori prejeli podporo. Vaščani Podgore pa pravijo, da niso nič prejeli za 4 odplavljene mostove. Zopet vprašanje kdo laže. Nadalje dopisnik vpraša, kaj sta naredila poslanca Brodar in Uršič. Če je radoveden, naj gre osebno k oblašči

poslanca Uršiču in mu bo ta radevolje pokazal dokumente iz oblasne skupščine nakar se bo dopisnik lahko sam prepričal o delu naših poslancev. Da bi pa v »Domoljubu« vse navedel, so pa »Domoljubovci« predali premajhni.

RADOVICA PRI METLIKI.

Dne 26. junija smo imeli v naši občini volitve. Naša občina voli 9 odbornikov, volivcev je bilo vpisanih 165, volilo jih je 151. Za občino so se borile kar tri stranke in sicer: prva Gospodarska stranka, druga Slovenska ljudska stranka, nosilec župan Jože Petrič, tretja A Slovenska ljudska stranka, nosilec Ivan Kramarič. V prvi so bili zbrani skoro vsi bivši, oziroma pristaši bivše samostojne stranke. Dobila je ta lista 24 glasov in enega odbornika. Druga, ki je tudi imela pod svojim okriljem pretežno večino samostojnih, je dobila 25 glasov in dva odbornika. Žal, da je tudi nekaj naših mož agitiralo za to stranko. Omeniti je treba, da sta bili prva in druga lista vezani. Tretje liste nosilec je bil ugleden mož, bivši večletni župan ter zavedni pristaš SLS, katerega sin je župnik v neodrešenem ozemlju na Krasu, drugi pa zdravnik operacijskega oddelka bivše deželne bolnice v Ljubljani. Dobila je ta lista 103 glasove, torej 6 odbornikov. In tako je bil izvoljen župan, podžupan in vsi svetovalci naše stranke. Bog živi novoizvoljenega gospoda župana Ivana Kramariča. Vsa čast našemu zavednemu ljudstvu, posebno pa tistim, ki so v zmoti podpisali nasprotne liste, ki pa so kmalu to uvideli in so agitirali sami proti sebi ter tako pripomogli k zmagi.

LOM.

29. junija se je vršila v Lomu slavnost *blagoslovitve nove brizgalne* gasilnega društva. Slavnostni govornik je bil g. kurat Bonač iz Ljubljane. Udeležila sta se veselice tudi g. baron dr. Born in gospa baronica Renata Born, ki je prevzela vlogo kumice. Sodelovala je godba iz Škofje Loke. Veselica je bila brez plesa, brez nerednosti.

ŠT. JOŠT PRI VRHNIKI.

Naša župnija stoji bolj na samotni, nima nikake skupne vasi, a kljub temu so se zavzeli št. Joški dobri možje in nekaj poštenih fantov ter so letos začeli graditi nov društveni dom. Giblje pa se tudi dramatični odsek. Že večkrat so št. Joški igralci uprizorili težke predstave in vselej dobro izpeljali. Na dan sv. Petra in Pavla so igralci uprizorili lepo igro s petjem v petih dejanjih »Mala pevkar«. Vsi igralci so rešili dobro svoje vloge. Tudi pevske točke v igri so se krasno proizvajale.

Franjo Neubauer.

Ob žitnem polju.

*Kmetiš, na dole in griče pogléd,
z licem, z očmi se in s srcem nasméj!*

*Ljubi priroda te, zemlja domača
tisočkrat tvojo ljubezen ti vrača.*

*Večkrat je v zemljo železni tvoj drug
segal globoko in rezal jo — plug.*

*Métal si sémena z žiljavo róko,
molil si: „Zrásti mi žito visoko!“*

*Zdaj pa oziraš na zemlje se dar,
vsega razvnama veselja te žar.*

Sirite „Domoljuba“!

Sestanek bivših vojakov z Notranjske

31. julija na Križni gori.

Zveza bivših vojakov iz svetovne vojne (ZSV) tem potom sklicuje sestanek vseh tovarišev iz cele Notranjske in sosednjih krajev Dolenjske, ki bo v nedeljo 31. julija na Križni gori Pri Ložu (žel. post. Rakek). ZSV želi s tem sestankom ustreči večletnim željam tovarišev Notranjcev, da se tudi zanje priredi v njihovem središču velika slavnost, kakršno imamo za celo Slovenijo vsako leto na Brezjah.

Ta slavnost naj da močno pobudo, da se vsi tovariši Notranjci vnamejo za blage cilje naše zveze, zvestobo do padlih, umrlih in živih tovarišev iz najtežjih časov, pomoč njihovim sirotam in tovarišem invalidom,

ljubezen do naše svobodne domovine, za katero smo trpeli in krvaveli.

Tovariši, ki so skupaj nosili vojni križ, naj se v desetem letu miru snidejo na gori Križanega, da si stisnejo žuljave desnice, obnove stare spomine in stara prijateljstva.

Naša slavnost se bo vršila tako: V soboto 30. julija gore kresovi na Križni gori. (Zvečer je govor, večernica in spovedovanje za romarje. Zjutraj 31. julija spoved in služba božja ob 6 za romarje.

V nedeljo 31. julija ob 10 sv. maša za umrle in padle tovariše, govor, molitve za mrtve, ob pol 12 zborovanje ZSV pod vodstvom glavnega odbora iz Ljubljane, do pol treh odmor za kosilo, ob pol treh slovesne litanije. Dalje prosta zabava v družbi vojnih tovarišev.

Sodeluje godba gasilcev iz Cerknice in pevski zbori iz okolice. Tovariši Notranjci!

Pridite kakor en mož 31. julija na Križno gorol — Glavni odbor ZSV, Ljubljana.

Zrna.

Napuh je gluh — pohlep je slep.

Kravji kredit je v smetani skrit, kurje vrline sred' jajčje lupine.

Ne pride, ne pride srebro in zlato brez žuljev in znoj iz zemlje samo.

Če nudim ti, da z mano ješ, pa v žep mi segati ne smeš.

Orehovo dobrino dobiš le pod lupino.

POVEST GORSKE FARE.

Grof Hugo je ves oživel. Z mladeniškim ognjem je začel izvrševati svoje načrte. V pritičju gradu so pripravljali velike dvorane. Zakaj že jeseni je hotel otvoriti svojo »Kmetsko akademijo«. Če ga je župnik opomnil, naj se varuje, je odgovoril: »Oh kaj, saj nisem bolan! Tako dobro mi je kot ribi v vodi. Boste videli, kaj bo iz Sv. Mihaela! Doživeli boste pravi čudeži!«

Tudi Mihael je bil srečen. Vsaka nedelja mu je bila praznik, ker je bil lahko v bližini ljubljene deklice. Čiščina ljubezen mu je sijala kot žareče sonce. Kako lep je bil svet!

Prokletstvo je padlo z njega — stara krivda je bila poravnana z delom in ljubeznijo. Življenje se mu je smehljalo nasproti. Kot mož, ki je dozorel v šoli bede in dela, je z veselim srcem šel skozi obljubljeno deželo svojega upanja.

9. poglavje.

Proti koncu poletja je prišel na vrsto najtežji del Mihaelovega dela. Že tedne in tedne so po celi vasi govorili o ogromni mini, ki bo pognala v zrak celo goro.

»Kako pa je to?« sta ga vprašala grof Hugo in župnik. »Ali je res kaj tako strašnega?«

»Pečina, ki jo ljudstvo imenuje »Hudičeva prižnica«, je pojasnil Mihael, je bila glava kamnatega velikana, ki leži s svojimi mogočnimi udji v zemlji, in je kakih tisoč metrov dolg. Strele in vodne sile so mu odbile glavo — truplo in uda pa tiče še v gori. Ta ogromni kamnati sklad je kakor kamenita trdnjava, ki zadržuje vse vodne žile, da zajezi in napolni kotlino, ki se izprazni v obliki slapa, ko je zbrano dovolj vode. Na ta način sem si razložil strahotne poplave. To kamenito velikanovo telo hočem sedaj prevrtati in odpreti vodi zatvornico... Velikansko delo!... Sklad je debel dobrih deset metrov in trd kot železo. V to skalovje bom vložil mino, tako globoko, da bo en sam strel zdolbel v skalo lijak s premerom desetih metrov. K tej edini mini bom vložil v rov nad petdeset centov smodnika in dinamita.«

»Toda Mihael,« je zaklical župnik, »ali je to mogoče? Petdeset centov?... To bo dvignilo v zrak celo gorol! Ali se ne bojiš tega?«

»Gora naj se boji,« je odgovoril mladi inženjer, »ne jaz. Polagal sem že večje mine.«

»Toda če bi se zgodila nesreča! Bojim se za vas.«

»Delal bom z največjo previdnostjo in vzel za to delo le najizkušenejše delavce. Razgnano kamenje, »snopci«, kakor se strokovno imenuje, bi seveda lahko zasuli vso vas. Toda v obrambo vasi bodo postavljene močne pregrade, ki bodo zadržale valeče se kamenje. In poleg tega oni dan, ko bo vžgana mina, ne bo smel noben prebivalec zapustiti vasi.«

»In kdaj se bo to zgodilo?«

»Čez deset dni. V enem tednu bo izgotovljena mina, vložen naboj, zamašen rov, napeljan žleb in vžigalna vrvica. Nekaj dni bomo potrebovali za zgradbo pregrad; od danes čez deset dni, okoli poldne, bo zletela mina v zrak.«

Župnik mu je stisnil roko. »Bog naj blagoslovi tvoje delo.« Nato je Mihael odšel.

»Sv. Mihael je lahko ponosen nanj!« je rekel grof. »Tak človek! Kot iz železa in jekla! Vsa čast vašemu stanu, gospod župnik, toda njega bi bilo škoda, če bi bil postal duhovnik!«

»Popoln mož,« je rekel župnik. »To mi je v veselje in tolažbo. In na pravem mestu stoji v življenju — in to je končno glavno.«

V vasi je vladalo neko razburjenje radi bližnjih važnih dogodkov. Ali se bo strel posrečil? — Večina je zaupala Mihaelu, ki se je z vno močjo lotil svojega dela, kot bi nosil blisk in grom v svojih rokah, ki je natančno preračunal uspehe svojega dela.

Nekateri pa so dvomili nad uspehom in so pre-rokovali nesrečo, ker se je Mihael drznil vdreti v skrivnostno kraljestvo vodnih vil. Ljudstvo je pač tako: trdno se drži starih nazorov, četudi mu človek dokazuje, da je to praznoverstvo.

Tudi med Mihaelovimi delavci so bili nezadovoljneži, taki, ki jim je moral strogo gledati na prste, ki se niso hoteli ukloniti redu. Ti so na tihem rovali in agitirali za svojo stranko.

Mihael je zvedel od Albana, da število teh nezadovoljnejšev raste, in da natihem gori ogenj prepira in upora. Ob začetku dela se je namreč pojavil v vasi nek star mož z dolgo sivo brado in s plahimi očmi, tako nekaj popotni apostol, v zapeti suknji in z velikim klobukom. Ta človek je mnogo občeval z delavci, jim prodajal nabožne knjižice, jedel z njimi in jim pripovedoval čudovite stvari: o koncu sveta in velikem sodnem dnevu v dolini Josafat. Nihče ni vedel, kdo je in odkod je prišel. Bili so mnenja, da je doživel kdaj v življenju veliko nesrečo in zato v njegovi glavi ni vse v redu. Toda imeli so ga radi ker je vedno vplival pomirjevalno, če so se sprli, ker je znal dobro pripovedovati ter je prostovoljno delil z

Razno.

Vremenski preroki. Naj več rib, tako trdi neki angleški naravoslovec, ve že 24 ur naprej, kakšno vreme bo. Tudi ribič, ki to pripoveduje, je to že sam izkusil. Če je šel pri navidez najlepšem vremenu ribe lovit, se je pogosto zgodilo, da ni nič vjel, vselej pa je bila prav v kratkem huda nevihta. — Staro kmečko pravilo je tudi to, da se živina na pašni pred dežjem rada zbira na višinah. — Najboljši vremenski preroki pa so ptice. Zelena žolna (detal) je v nekaterih krajih znana pod imenom »deževnik«, ker se s svojim značilnim glasom oglašja najraje pred dežjem. Drog je dobil ponekod celo ime »hudournik«, ker najmočnejše poje pred nevihto. Poznamo tudi ptico pivko, ki še ob najlepšem solncu poje »piv, piv, piv«, ker ji skorajšnji dež prav kmalu ustreže. — Drugače je pa zopet, če sova ponoči prav na isto skovika; to pomeni za drugi dan lepo vreme. Tudi taščica, ki na večer sedi na vrhu drevesa, ali na koncu veje in poje, naznanja s tem lepo vreme za prihodnji dan. Pridni opazovalci narave sklepajo tudi iz zadržanja ptic močvirnik, kakšno bo vreme na večje razdalje; opazujejo namreč, kam stavijo te ptice svoja gnezda. Naravni zakon jih namreč uči in ali, kako visoko naj narade gnezdo. Če ga delajo tik nad vodnim površjem, je to znamenje, da voda ne bo narasla, ker se čutijo pri tej višini pri valjenju varne; iz tega pa je sklepati na trajno suho vreme. — Tudi žuželke so dobri vremenski preroki. Čebele n. pr. ne lete daleč, če slutijo dež. Mravlje se zagrebejo v svoj kup, če pričakujejo

njimi svoje neznatno imetje in male dohodke. Radi njegovega pobožnega govorjenja in ker je rad navajal reke iz sv. pisma, so ga šaljivo imenovali »Mesija«.

O Mihaelovem delu ni dobro govoril. Spuščal se je v skrivnostna namigavanja in grožnje. Govoril je o Belialovem delu in o nekem knezu Belcebubu, ki popravlja gore. To je proti božji zapovedi. Gospod Bog je ustvaril gore in nihče jih ne sme nekaznovan oskrniti ali jim iztrgati srce iz telesa. Kdor se vseeno drzne, ta izkuša Boga. Grozna kletev bo zadela njega in vse one, ki mu pri delu pomagajo. Gospod bo poslal ognjen in žveplen dež na otroke Belialove...

Cesto je govoril v tako groznih prispodobah, da je obšla njegove poslušalce groza. In četudi niso verovali njegovim prerokbam, vendar niso ostale njegove besede brez vpliva in mnogi so plaho gledali Mihaela.

Toda Mihael se ni menil za to. Smatral je starca za verskega sanjača in ga pustil v miru.

Tudi župnik je postal pozoren na »Mesijo«. Nekoč ga je videl, ko je sedel na nekem griču nad vasjo. Z rokami se je oklenil kolen, nepremično zrl v vas in grozno vzdihoval. Par trenutkov je gledal župnik v oči starega moža in povedale so mu vse. Iz tega pogleda je govorilo vse trpljenje duše, ki se zaveda svoje krivde, vse muke in bolečine obupanega človeka. V globini teh žarečih oči je dremala blaznost kot skriven ogenj v napolugaslem volukanu.

Nesrečnejš je bil — in to je župniku zadostovalo, da je začutil sočutje do njega. Hotel mu je ponuditi roko v pomoč, toda starec je zbežal, ko ga je župnik nagovoril.

Naslednji večer je videl župnik, kako se je plazil starec okoli cerkve, kako je pokleknil v senco nekega

drevesa in hrepeneče stegal roke proti hiši božji. Njegove oči so zrle nepremično in žalostno proti cerkvenemu oknu, ki se je svetilo v temi kot temnordeča roža, ker je prihajal skozi njega sij večne luči. »Blazneš — ali izpokornik« si je mislil župnik.

Videl je, da se je zgrudil. Hitel je tja in ga nesel s pomočjo nekaterih mož v župnišče. Ko si je starček opomogel, mu je dal župnik jesti. In vsled naglice, s katero je požiral, je župnik spoznal, da je bil revež sestradan.

Med jedjo se je neprestano oziral po sobi. Njegove oči so žarele. Nenadoma so mu padle vilice in nož iz rok, vstal je in stopil proti steni, na kateri je visel križ, ki ga je obsvetljevala nežna lučka. Starčkove oči so se svetile, na njegovem obrazu se je zrcalilo začudenje in veselje. Pogledal je okoli sebe, stekel ob steni, potipal in pobožal nekaj knjig na polici. Nato se je vrnil h križu, njegove roke so se sklenile... in jokajoč se je zgrudil na kolena in si pokril obraz z rokami...

Župnika je to pretreslo. Kaj se je godilo v duši tega nesrečnega človeka?...

Ko je zagledal stari mož župnika, se je udaril na čelo in rekel: »Oprostite mi! Mislim sem, da sem doma... Včasih mi je tako čudno... kot bi srce umolknilo... ali se v glavi kaj zmrščilo... Hvala vam! Tako dobri ste, tako dobri...« Zgrabil je župnikovo roko, da bi jo poljubil, toda župnik mu je zabranil: »Kadar boste lačni,« je rekel župnik s prisrčnostjo, »tedaj pridite. Župnišče vam je vedno odprto. Ali imate prenočišče?«

Starec je prikimal. Solze so mu tekale po bledem licu in sivi bradi. »Toliko dobrote ne zaslužim,« je zajeceljal in odbežal.

daljše vroče in suhe dobe. Pajek ne prede mreže, če se bliža dež. — Zelena žaba rege je tudi dober vremenski prerok; če se začne prav pridno oglašati na kakem drevesu, je to znamenje, da bo kmalu dež. Seveda pa veli ti preroki niso zanesljivi in si moramo sami pomagati tudi z različnimi drugimi znaki, ki pa seveda — tudi ne drže.

Tibetanski čaj. V no-tranji Aziji stisnejo čaj v podobno opeke in ga tako prodajajo. Je bolj pri-pravno kot v drugi obliki. Potem ga razdrobijo in si ga osladkajo. A kako! Pri nas damo noter sladkor in rum ali kaj podobnega, na Tibetu in tam okoli pa mast. Si lahko misliš, kakšen okus je to. Mi bi vse ven pijunili, Tibetancem pa prav izborna tekne.

Čikago ima svoje ime od čegavce, neke čebule, ki je pred stoletji rastle v okolici sedanjega vele-mesta.

Moderna reklama. V španskem mestu Barceloni imajo cestni valjar, ki natlače z vodnimi barvami na sivi cestni tlak trdke in predmete. Reklama traja toliko časa, dokler je prvi dež ne iz-pere.

Današnja moda. »Jaz bi rada pogledala ono rožnato obleko, ki jo imate v izložbenem oknu.«

»Oprostite, madam, toda to je le senčnik za namizno svetiljko.«

Potnik je prisopihal na tramvaj ter se jezil na sprevednika, ker ni ustavil: »Kaj pa, ako bi mi spodrsnilo in bi padel ter zgubil nogo?«

Sprevednik: »Potem bi vam ne bilo več treba skakati na tramvaj, kajti mi vedno ustavimo, ako pride kdo z bergljami.«

»Koliko stane tale klobuk?« »150 dinarjev gospa.« »Kako pa če ga vzamem na obroke?« »Potem pa 250 dinarjev, in sicer 150 takoj, potem pa po deset dinarjev na mesec.«

Zaletel se je. »Moj papa mi da vsako leto za god kako lepo knjigo,« reče postarš gospodična.

»Potem imate pa že lepo knjižnico.«

Žrtev poklica. »No, kako je bilo na ženitovanjskem potovanju?«

»O, strašansko. Kakor veš, je moj mož natak in kadarkoli je kdo v hotelu potrkal na kozarec, je tja letel.«

Neki bogataš se je pritoževal, da ga čevlji zelo tiščijo. Njegov prijatelj je menil, da bi si pač lahko par večjih omislil, toda oni je odvrnil: »Imam ženo, ki me venomer samo jezi, imam tri otroke, ki mi delajo samo preglavice, moje edino veselje je še trenutek olajšave, ko si zvečer čevlje sezujem.«

Gospa: »Micka, ste kupili gobo, kakor sem vam naročila?«

Micka: »Ne, nisem mogla dobiti pri-merne, vse so bile luknjaste.«

Ako hočete biti lepi

ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojimi rokami in svojimi vedno lepše postajajočimi lasmi, uporabljajte tudi Vi kot mi:

Fellerjeva mila zdravja in lepote z marko »Elsa« najplemenitejške kakovosti, vsebujejo medicinsko preizkušene dobro delujoče sestavine, ter niso torej le navadna tonična mila. Poizkusite enkrat:

Elsa-lilijino mlečno milo, Elsa-ruženjakovo milo, Elsa-glicerinsko milo, Elsa-borakovo milo, Elsa-kastanjevo milo, Elsa-milo za britje in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugega mila. — Za poizkus 5 kom. Elsa mila že z zavojnico in poštino vred Din 52.—, Fellerjeva prava kavalerska pomada za obraz in zaščitno kožo z marko »Elsa«, ona vam ohrani mladost in lepoto, vpije se v kožo in jo dela mehko in baršunasto. Strnieli boste, kako hitro Vam ginejo pege, mozolji, sojedci, rdeča mesta in gube na koži.

Fellerjeva močna »Elsa« pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivost, odstranjuje prhljaj, dela krhke lase mehke, gibke in pospešuje rast las.

Za poizkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnico in poštino vred Din 38.—.

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju zviša poština za 10.— Din

Naročila naslovite točno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Dolnja Stubica, Elsatrg 16, Hrvatska.

L. Vilhar, urar v Ljubljani

se je preselil iz Dunajske ceste na
Sv. Petra cesto št. 36

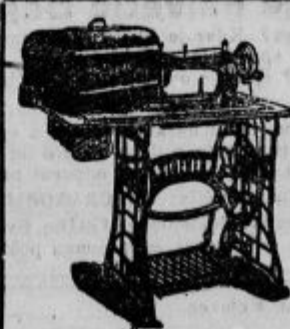
(pri Zmajskem mostu).

Težakovo hranilno in zdravilno OLJE za ŽIVINO — je najboljšo sredstvo za okrepljenje zahirane živine, o čemur govori že več sto zahvalnih pism. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 125.— pri tvrdki: **M. TEŽAK, ZAGREB, Gunduličeva 13.** 1162

LIPOVO CVETJE, lepo sušeno, letošnje, kupuje »ISIS« d. d., Ljubljana, Komenskega ulica 7. 5290

Kmečka hranilnica v Radovljici

reg zadruga z neomej. zavezo — OBREŠTUJE hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri brez vsakega odbitka, vezane pa po 1% višje kot navadne. Za popolno varnost vlog jamčijo rezervni zakladi, lastne nepremičnine, posojila, dovoljevana izključno na kmetška posestva in neomejena zaveza zadrugnih članov z vsem svojim premoženjem. Geslo bodi: Kmetški denar v kmetške hranilnici! 5420

Najpopolnejši
STOEPER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroj, ogledate si to lahkost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 6/1.
Bresničanov pek.
15 letno jamstvo.

Ustanovljena 1. 1889.
Telefon Štev. 16. Poštni šek 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vlog (Gredsko štedilnica) Stanje vlog
ženega denarja nad 250 mli o- ženega denarja
nov dinarjev. Ljubljana nad 1.000 mli-
Prešernova ulica jonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. - Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilniškega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodilna denar nadoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Edino najboljši živalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Griffner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v voženju brezplačno. Večletna garancija.

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vesla drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet. potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kovaškega vajenca

postenih staršev sprejemem takoj. - KUJAR FRANC, kovač, p. Dol pri Ljubljani.

Krojaškega vajenca

sprejemem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. K. Premru, krojač v Kranju.

Mizarški vajencev

se takoj sprejme. MATIJA PERKO, mizar, šk. tvornica, Zg. Šiška, Celovška cesta 121.

Bik, 18 mesecev star,

montafon. pasme s 30 točk ocene se kupi. Bikel od 2 mesecev naprej. montafon. pasme, merjaški in svinjice domače črno pasaste pasme z visocimi ušesi se dobe pri članih živ. zadruge. Pojasnila daje ŽIVIN. ZADRUGA, St. Jernej, Dolenjsko. Znamka za odgovor.

Plačnice za lanski letnik Ilustrirane „Slovenca“ ima v zalogi Knjigovoznica K. T. D. v Ljubljani.

Prva jug. izdelovalnica harmonik F. KUCLER, post. Drenovgrič, p. Vrhnika

Imam vedno na zalogi najboljše harmonike. Predno kupite, se prepričajte o mojem izdelku. Ne dajte si usiljevati harmonik inozemskih tvrdk o katerih niste že prepričani, da dobro postrezajo. Kupujte le pri domači tvrdki

nepoznam

nikake utrujenosti

ker vedno nosim

Palma

pete!

PRI ČEŠNIKU

LJUBLJANA :: Lingarjeva ulica.

Bravcem »DOMOLJUBA« naznanjam, da imam svoji trgovini poleg boljšega, tudi poceni dobro blago, kakor sledeče:

šifon, bela in rujava kotenina od 10 Din napre
bela in rujava kotenina, dvoj. šir. od 23 Din napre
pisano blago za srajce in bluze od 10 Din napre
kambrik, krep in delen od 14 Din napre
črni klot od 22 Din napre
posteljne garniture od 300 Din napre
Dom. izd. post. odej, ruš in klot. od 160 Din napre

Perje in blazin e!

V nedeljo 17. t. m. ob 3 popoldne
prostovoljna javna dražba

majhne domačije v Nadgorici 38, p. Jezica-Črna

Vsled smrti posestnika je na prodaj
lepo vinogradno posestvo

38 oralov izmere, med tem 4 orale večinom mladega, dobro rodečega vinograda, 6 oralov gozda za sečnjo, veliki sadonosniki, prvovrstni travnik in njive, stiskalnica in ves potreben inventar. Hiša in gospodarska poslopja v najboljšem stanju. Posestvo je oddaljeno samo pol ure od postaje Poljčane ter leži ob progi in okrajni cesti Poljčane-Konjice-Zreče. Cena po dogovoru. Podrobna pojasnila daje: A. GRUNDNER lesna industrija, umetni mlin, ZREČE, Slovenija

JAVNA ZAHVALA.

P. n. LABORATORIJ „ALGA“, SUSAK 13.

Dobila sem v dar od moje prijateljice veliko steklenico „Energina“, železnato-kina vino, da ga preizkusim proti malokrvnosti, na kateri trpim že dalj časa. Kakor sem se prepričala že sedaj, mi dobro učinkuje in prosim, pošljite mi takoj še 3 steklenice, da nadaljujem z zdravljenjem, ker sem prepričana, da bom zopet dobila popolno zdravje. Dosej sem dobila že dober tek, jem lahko vse, kar mi poprej ni bilo v slast.

Babni vrh na Gorenjskem, 27. oktobra 1926.

S spoštovanjem Justina Perčič

Zdravje je največje bogastvo!

Kder je malokrvn? Kder je bled? Kder ima slabe živce? in vsled tega pomanjkanje spanja in pogosti glavobol. Kder nima teka? Kder boleha na pljučih? Kder je malaričen? Kder boleha na želodcu, naj pije „ENERGIN“

Železnato kina vino. Slabi nerazviti otroci z uporabo „Energina“ železnatega kina vina prav gotovo dobe zdravo in rdečo barvo, pridobili bodo na teži telesa in postali odporni proti vsem boleznim.

Naslov za poštna naročila: LABORATORIJ „ALGA“, SUSAK 12
S poštino vred 3 velike steklenice za 128 Din, 6 velikih steklenic za 248 Din in 1 mala zastoj. — V ceni je računana poština, zaboj in zavojnina.

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plznju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. ŠTEBI

Ljubljana, Šelenburgova 7 Tel. 2966

